

RETTENS DOM (Tredje Afdeling)

10. maj 2001 *

I de forenede sager T-186/97, T-187/97, T-190/97, T-191/97, T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97, T-217/97, T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 og T-147/99,

Kaufring AG, Düsseldorf (Tyskland), ved advokaterne D. Ehle og V. Schiller, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger i sag T-186/97,

Crown Europe GmbH, Gelsenkirchen (Tyskland), ved advokaterne D. Ehle og V. Schiller, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger i sag T-187/97,

Profex Electronic Verwaltungsgesellschaft mbh, Tiefenbach (Tyskland), først ved advokat G. Sobotta, derefter ved advokat E.O. Rau, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger i sag T-190/97,

* Processprog: tysk, engelsk, fransk og nederlandsk.

Horten AG, Düsseldorf, ved advokaterne D. Ehle og V. Schiller, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger i sag T-191/97,

Dr. Seufert GmbH, Karlsruhe (Tyskland), ved advokaterne D. Ehle og V. Schiller, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger i sag T-192/97,

Grundig AG, Fürth (Tyskland), ved advokaterne D. Ehle og V. Schiller, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger i sag T-210/97,

Hertie Waren- und Kaufhaus GmbH, Frankfurt am Main (Tyskland), ved advokaterne D. Ehle og V. Schiller, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger i sag T-211/97,

Lema SA, Gennevilliers (Frankrig), ved advokat F. Goguel, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger i sag T-216/97,

Masco SA, tidligere Seiga SA (High Tech Industries), Thiais (Frankrig), ved advokat F. Goguel, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger i sagerne T-217/97 og T-218/97,

DFDS Transport BV, Venlo (Nederlandene), ved advokat C. Grisart, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger i sag T-279/97,

Wilson Holland BV, Hoogvliet Rotterdam (Nederlandene), ved advokat C. Grisart, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger i sag T-280/97,

Elta GmbH, Dreieich-Sprendlingen (Tyskland), ved advokaterne G. Breit og A. Breit,

sagsøger i sag T-293/97,

Miller NV, Willebroek (Belgien), ved advokaterne Y. Van Gerven og I. Bernaerts, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger i sag T-147/99,

støttet af

Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland ved, i sagerne T-186/97, T-187/97, T-190/97, T-191/97, T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-279/97, T-280/97 og T-293/97, Ewing og R.V. Magrill, bistået af D. Wyatt, QC, som befuldmægtigede, og, i sagerne T-216/97, T-217/97 og T-218/97, D. Cooper, bistået af Wyatt, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

intervenient i sagerne T-186/97, T-187/97, T-190/97, T-191/97, T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97, T-217/97, T-218/97, T-279/97, T-280/97 og T-293/97,

Forbundsrepublikken Tyskland, først ved E. Röder og C.-D. Quassowski, derefter W.D. Plessing og Quassowski, som befuldmægtigede,

intervenient i sagerne T-186/97, T-187/97, T-190/97, T-191/97, T-192/97 og T-210/97,

og

Den Franske Republik, først ved K. Rispal-Bellanger, G. Mignot og F. Pascal, derefter ved Rispal-Bellanger og C. Vasak, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

intervenient i sagerne T-186/97, T-187/97, T-190/97, T-191/97, T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97, T-217/97 og T-218/97,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved, i sagerne T-186/97, T-187/97, T-190/97, T-191/97, T-192/97, T-210/97, T-211/97 og T-293/97, R.B. Wainwright, først bistået af K. Schreyer, derefter af G. zur Hausen, som befuldmægtigede, i sagerne T-216/97, T-217/97 og T-218/97, først ved M. Nolin, derefter ved R. Tricot, som befuldmægtigede, bistået af advokat A. Barav, i sagerne T-279/97 og T-280/97, Wainwright, bistået af Tricot, som befuldmæg-

tigede, og, i sag T-147/99, Tricot, som befuldmægtiget, bistået af advokat J. Stuyck, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

i sagerne T-186/97, T-187/97, T-190/97, T-191/97, T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-279/97, T-280/97 og T-293/97 angående en påstand om annullation af Kommissionens beslutninger af 19. februar, 25. marts og 5. juni 1997, hvori det fastslås, at det ikke er berettiget at indrømme fritagelse for importafgifter, og i sagerne T-216/97, T-218/97, T-218/97 og T-147/99 angående en påstand om annullation af Kommissionens beslutninger af 24. april 1997 og 26. marts 1999, hvori det fastslås, at der skal foretages efteropkrævning af told, samt at det ikke er berettiget at indrømme fritagelse for importafgifter,

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, K. Lenaerts, og dommerne J. Azizi og M. Jaeger,

justitssekretær: referendar P. de Bandt,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter mundtlig forhandling den 10. juli 2000,

afsagt følgende

Dom

Retlig baggrund

I — *Bestemmelser vedrørende opkrævning af udligningsafgift*

A — *Associeringsaftalen EØF-Tyrkiet*

- 1 De foreliggende sager udspringer af aftalen om oprettelse af en associering mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Tyrkiet (herefter »associeringsaftalen«), der blev undertegnet i Ankara, dels af Republikken Tyrkiet, dels af EØF's medlemsstater og Fællesskabet. Aftalen blev godkendt ved Rådets afgørelse 64/732/EØF af 23. december 1963 (*Samling af Aftaler Indgået af De Europæiske Fællesskaber*, bind 3, s. 541). Den trådte i kraft den 1. december 1964.
- 2 Aftalen har i henhold til artikel 2, der findes i aftalens afsnit I, »Principperne«, til formål at fremme en stadig og afbalanceret styrkelse af de økonomiske og handelsmæssige forbindelser mellem de kontraherende parter.

- 3 Aftalen omfatter en indledende fase, hvor Republikken Tyrkiet med støtte fra Fællesskabet ifølge aftalens artikel 3 skal styrke sin økonomi, en overgangsperiode, hvorunder der i henhold til aftalens artikel 4 skal ske en gradvis oprettelse af en toldunion og en tilnærmelse af de økonomiske politikker, og en endelig fase, som i henhold til aftalens artikel 5 bygger på toldunionen og indebærer styrkelse af samordningen af den økonomiske politik. Ifølge artikel 28 skal associeringsaftalen gøre det muligt på sigt at undersøge muligheden for Tyrkiets optagelse i Fællesskabet.

- 4 Ifølge artikel 7 træffer de kontraherende parter alle almindelige eller særlige foranstaltninger, som er egnede til at sikre opfyldelsen af de forpligtelser, der følger af aftalen, og afholder sig fra at træffe foranstaltninger, der vil kunne bringe virkeliggørelsen af aftalens målsætning i fare.

- 5 Ifølge artikel 22 og 23, der er indeholdt i afsnit III, »Almindelige og afsluttende bestemmelser«, er Associeringsrådet, som består dels af medlemmer af medlemsstaternes regeringer, af Rådet og af Kommissionen, dels af medlemmer af den tyrkiske regering, og som udtaler sig med enstemmighed, beslutningsdygtigt med hensyn til virkeliggørelse af de i aftalen fastlagte mål. I henhold til artikel 25 har Associeringsrådet kompetence til, på begæring af hver af de kontraherende parter, at træffe afgørelse om enhver uoverensstemmelse vedrørende aftalens anvendelse eller fortolkning, ligesom det kan beslutte at indbringe uoverensstemmelsen for Domstolen.

- 6 Endelig indeholder aftalen om foranstaltninger i forbindelse med og procedurer for anvendelsen af associeringsaftalen (org. ref.: JO 1964, 217, s. 3703) i artikel 1 de nærmere regler for vedtagelsen af en fælles holdning mellem Fællesskabets og medlemsstaternes repræsentanter i Associeringsrådet.

B — *Tillægsprotokollens artikel 3, stk. 1*

- 7 Med henblik på at fastsætte vilkårene, retningslinjerne og tempoet for gennemførelsen af den overgangsfase, der er forudset i associeringsaftalen, undertegnede de kontraherende parter den 23. november 1970 i Bruxelles en tillægsprotokol. Denne protokol godkendtes ved Rådets forordning (EØF) nr. 2760/72 af 19. december 1972 (EFT C 113 af 24.12.1973).
- 8 Da den endelige fase som omhandlet i associeringsaftalen først trådte i kraft den 31. december 1995 (Associeringsrådets afgørelse nr. 1/95 af 22.12.1995 om iværksættelse af slutfasen af toldunionen, EFT 1996 L 35, s.1), var tillægsprotokollens bestemmelserne gældende på tidspunktet for de indførsler, som er genstand for de kommissionsbeslutninger, som påstås annulleret under de foreliggende sager.
- 9 Disse bestemmelser omfatter navnlig protokollens artikel 3, stk. 1. I medfør af denne artikel finder tillægsprotokollens bestemmelser om fjernelse af told og afskaffelse af kvantitative restriktioner (herefter »præferenceordningen«) »ligeledes anvendelse på varer, der er fremstillet i Fællesskabet eller i Tyrkiet, og til hvis fremstilling er medgået produkter, som kommer fra tredjelande, og som ikke var frit omsættelige hverken i Fællesskabet eller i Tyrkiet«.
- 10 Det er imidlertid bestemt, at de nævnte varer kun er omfattet af præferenceordningen, såfremt der i udførselsstaten opkræves en udligningsafgift, hvis sats svarer til en procentdel af tolden i den fælles toldtarif, som er fastsat for de fra tredjelande kommende produkter, som er medgået til deres fremstilling (herefter »udligningsafgiften«).

- 11 Det er ligeledes bestemt, at Associeringsrådet fastsætter udligningsafgiftens procentdel, ligesom det fastsætter retningslinjerne for opkrævning af afgiften. Endelig fastsætter Associeringsrådet metoderne for administrativt samarbejde ved anvendelse af artikel 3, stk. 1, i tillægsprotokollen (tillægsprotokollens artikel 4).

- 12 Associeringsrådet vedtog i medfør af disse bestemmelser en række afgørelser om opkrævning af udligningsafgift.

- 13 Ved afgørelse nr. 2/72 af 29. december 1972 (ikke offentliggjort i EF-Tidende) fastsatte Associeringsrådet den procentdel af tolden i den fælles toldtarif, der skulle lægges til grund ved beregning af udligningsafgift for varer fra Tyrkiet, til hundrede.

- 14 Ved afgørelse nr. 3/72 af 29. december 1972 (ikke offentliggjort i EF-Tidende) udstedte Associeringsrådet de nærmere regler for opkrævning af udligningsafgift. Ifølge denne afgørelse skal afgiften beregnes på grundlag af arten og toldværdien af de varer med oprindelse i tredjelande i forhold til associeringen, der er medgået ved fremstillingen af de pågældende varer på de kontraherende parters område (herefter »tredjelandskomponenterne«) (artikel 1). I tilfælde af fritagelse eller hel eller delvis toldsuspension for tredjelandskomponenter, skal der betales udligningsafgift med et beløb svarende til de ikke opkrævede afgifter (artikel 3). Fællesskabet og Tyrkiet underretter gensidigt hinanden og Associeringsrådet om de foranstaltninger, der træffes med henblik på at sikre, at afgørelsen anvendes ensartet (artikel 4).

- 15 Associeringsrådet vedtog endelig den 29. december 1972 afgørelse nr. 5/72 om administrative samarbejdsmetoder ved anvendelse af artiklerne 2 og 3 i tillægsprotokollen til Ankara-aftalen (EFT 1973 L 59, s. 74), hvorefter det er

en forudsætning for opnåelse af præferencebehandling, at der fremlægges dokumentation, udstedt af toldmyndighederne i Tyrkiet eller i en medlemsstat på anmodning af eksportøren. For varer, der transporteres direkte fra Fællesskabet til Tyrkiet, tjener varecertifikat A.TR.1 (herefter »A.TR.1-attesten«), hvoraf en model er vedlagt som bilag til afgørelsen (artikel 2), som bevisdokument. Denne model blev erstattet af den formular, der er vedlagt som bilag til Associeringsrådets afgørelse nr. 1/78 af 18. juli 1978 om ændring af afgørelse nr. 5/72 (EFT L 253, s. 2).

- 16 På formularens bagside er der anført forklarende bemærkninger vedrørende »varer, for hvilke varecertifikat A.TR.1 kan udstedes«. I henhold til de forklarende bemærkningers afsnit I, nr. 1, litra c), kan attesten udstedes for »varer, fremstillet i udførselsstaten, og til hvis fremstilling er medgået varer, for hvilke den told og de afgifter med tilsvarende virkning, som finder anvendelse på disse, ikke er opkrævet, eller som har nydt godt af en hel eller delvis godtgørelse af nævnte told eller afgifter, på betingelse af, at den for varerne fastsatte udligningsafgift er opkrævet«.
- 17 Ifølge artikel 11 i afgørelse nr. 5/72 bistår medlemsstaterne og Tyrkiet gensidigt hinanden gennem deres toldadministrationer ved kontrollen af certifikaternes ægthed og rigtighed »for at sikre en korrekt anvendelse af bestemmelserne i denne afgørelse«. Endelig bestemmes i artikel 12 i afgørelse nr. 5/72 følgende:

»Tyrkiet, medlemsstaterne og Fællesskabet træffer hver for sit vedkommende de foranstaltninger, som gennemførelse af denne afgørelse kræver.«

C — *De tyrkiske myndigheders gennemførelse af bestemmelserne om opkrævning af udligningsafgift*

1. Tiden indtil vedtagelsen af dekretet i januar 1994

- 18 Før den 15. januar 1994 havde den tyrkiske regering ikke indført en generel ordning om opkrævning af en udligningsafgift for varer fremstillet på grundlag af komponenter fra tredjelande, der ikke var bragt i fri omsætning i Tyrkiet, således som det var bestemt i artikel 3, stk. 1, i tillægsprotokollen. Den tyrkiske regering havde derimod gennemført et eksportstøtteprogram, og vedtog i juni 1992 to dekreter, der vedrørte henholdsvis opkrævning af en udligningsafgift og fritagelse for visse indførselsafgifter.

a) Eksportstøtteprogrammet

- 19 For at fremme eksporten af tyrkiske varer til Fællesskabet og tredjelande indførte de tyrkiske myndigheder et eksportstøtteprogram («export incentive scheme», herefter »eksportfremmeprogrammet«). I henhold til dette program fritoges komponenter fra tredjelande for betaling af importtold, såfremt de var indbygget i produkter, der efterfølgende eksporteredes til Fællesskabet eller til tredjelande. Tyrkiske virksomheder, der ønskede at opnå denne fritagelse, skulle være i besiddelse af en eksportstøtteattest fra de tyrkiske myndigheder. En fortegnelse over de virksomheder, der var omfattet af eksportfremmeprogrammet, blev hvert år offentliggjort i det tyrkiske statstidende. Fritagelse for importtold var undergivet en betingelse om, at de varer, som de omhandlede komponenter var

medgået til fremstilling af, blev eksporteret inden for en vis frist efter at komponenterne var importeret til Tyrkiet. På indførselstidspunktet beregnedes de afgifter, der normalt skulle erlægges, og beløbene skulle deponeres i et pengeinstitut. Når virksomheden efter fremstilling og eksport af varen godtgjorde, at udførsel havde fundet sted, kunne den få frigjort de deponerede beløb.

b) Dekreter vedtaget af den tyrkiske regering i juni 1992

20 Ved skrivelse af 28. juli 1992 underrettede Tyrkiets stående delegation ved De Europæiske Fællesskaber Associeringsrådet om, at den tyrkiske regering den 16. juni 1992 havde vedtaget to dekreter.

21 Det drejede sig for det første om dekret 92/3177 af 16. juni 1992, offentliggjort i det tyrkiske statstidende den 7. juli 1992 med ikrafttræden pr. samme dato. Dette dekret bestemmer, at eksportører, der ønsker at eksportere farvefjernsyn på grundlag af attest A.TR.1, skal indhente en sagkyndig erklæring fra det lokale handelskammer, hvoraf det fremgår, at værdien af komponenter fra tredjelande er mindre end eller lig med 56% af den samlede fob-værdi (frit om bord) for fjernsynene. Toldmyndighederne skal opkræve en udligningsafgift, såfremt det af den sagkyndige erklæring fremgår, at værdien af komponenterne fra tredjelande overstiger denne procent. Denne udligningsafgift indbetales til Fonden til Støtte og Stabilisering af Priser (Support and Price Stabilization Fund). Gennemførelsen af dette dekret henhører under den ansvarlige minister for Undersekretariatet for

Finans- og Udenrigshandel (Undersecretariat for Treasury and External Commerce).

- 22 Den tyrkiske regering vedtog samme dag dekret 92/3127, offentliggjort i det tyrkiske statstidende nr. 21277 af 7. juli 1992 med ikrafttrædelse samme dato. I dette dekret er det bestemt, at indførselsafgifter på katoderør til farvefjernsyn, der indføres til Tyrkiet, uanset oprindelsessted (EØF eller tredjelande) og bestemmelsessted (indbygget i fjernsyn bestemt til det nationale marked eller til udførsel til EØF eller tredjelande), suspenderedes.

2. Dekret vedtaget af den tyrkiske regering i januar 1994

- 23 Den 12. januar 1994 vedtog den tyrkiske regering dekret 94/5168, offentliggjort i det tyrkiske statstidende nr. 21822 af 28. januar 1994. I dekretets artikel 1 bestemmes, at der ved dette dekret indføres en udligningsafgift på komponenter fra tredjelande, der er indbygget i farvefjernsyn, bestemt til Fællesskabet. Udligningsafgiften svarer til den sats, der er fastsat i den fælles toldtarif for denne varegruppe. De beløb, der opkræves i henhold hertil, indbetales til fonden til fremme af investeringer og tjenesteydelser til indtjening af fremmed valuta (Fund for the promotion of Investments and Foreign Exchange Earning Services). Ved artikel 2 i dekret 94/5168 ophævedes dekret 92/3127. Dekret 94/5168 blev offentliggjort i det tyrkiske statstidende nr. 21845 af 10. februar 1994.
- 24 Videre vedtog den tyrkiske regering den 16. august 1994 dekret 94/5782, offentliggjort i det tyrkiske statstidende den 26. august 1994, hvorved opkrævning af udligningsafgiften udvidedes til at omfatte samtlige varer, der indeholder komponenter fra tredjelande, der ikke er bragt i fri omsætning i Tyrkiet.

II — *Bestemmelserne vedrørende fritagelse for og undladelse af at opkræve told*A — *Materielle bestemmelser om fritagelse for og undladelse af at opkræve told*

1. Bestemmelser, der finder anvendelse på de omtvistede indførsler

- 25 Som det fremgår af anden betragtning til de anfægtede beslutninger, vedrører beslutningerne indførsler i Fællesskabet af farvefjernsyn, der var fremstillet i Tyrkiet, i perioden 1991 — 1993 og i begyndelsen af 1994 (herefter »den relevante periode«). Næsten samtlige indførsler er således omfattet dels af Rådets forordning (EØF) nr. 1430/79 af 2. juli 1979 om godtgørelse af eller fritagelse for import- eller eksportafgifter (EFT L 175, s. 1), som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 3069/86 af 7. oktober 1986 (EFT L 286, s. 1), dels af Rådets forordning (EØF) nr. 1697/79 af 24. juli 1979 om opkrævning af import- og eksportafgifter, der ikke er opkrævet hos debitor for varer, der er angivet til en toldprocedure, som medfører en forpligtelse til at betale sådanne afgifter (EFT L 197, s. 1).
- 26 Det bemærkes for så vidt angår de importere, der fandt sted efter den 1. januar 1994, hvor Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT L 302, s. 1, herefter »toldkodeksen«) trådte i kraft, at de relevante bestemmelser i forordning nr. 1430/79 og 1697/79 blev erstattet af næsten identiske bestemmelser i toldkodeksen. Som følge af dette sammenfald finder Domstolens og Rettens retspraksis vedrørende førstnævnte bestemmelser ligeledes anvendelse på sidstnævnte (Rettens dom af 16.7.1998, sag

T-195/97, Kia Motors og Broekman Motorships mod Kommissionen, Sml. II, s. 2907, præmis 33, og Domstolens dom af 11.11.1999, sag C-48/98, Söhl & Söhlke, Sml. I, s. 7877, præmis 53). I betragtning heraf er det ikke fornødent at behandle de indførsler, der er omfattet af toldkodeksen, særskilt. De relevante bestemmelser i denne gengives følgelig kun, såfremt det er påkrævet.

2. Forskellen mellem fritagelse og undladelse af efteropkrævning

- 27 Hovedforskellen mellem fritagelse for og undladelse af at foretage opkrævning af told er, at afgiftsbeløbet i tilfælde af fritagelse allerede er blevet bogført af toldmyndighederne, mens dette ikke er tilfældet, såfremt afgiften undlades opkrævet. Ved »bogføring« forstås, at toldmyndighederne indskrives importafgiftsbeløb eller eksportafgiftsbeløb, der udgør en toldskyld, i regnskabsregistre eller på anden måde (toldkodeksens artikel 217).

3. Betingelser for toldfritagelse

- 28 Betingelserne for fritagelse for told fandtes indtil den 1. januar 1994 i artikel 13, stk. 1, i Rådets forordning (EØF) nr. 1430/79, som ændret. Artiklen bestemmer følgende:

»[...] fritagelse for importafgifter kan indrømmes, når der foreligger [...] særlige forhold [...] og der ikke er begået urigtigheder eller åbenlys forsømmelse af den berettigede.«

29 I henhold til artikel 4, stk. 2, litra c), i Kommissionens forordning (EØF) nr. 3799/86 af 12. december 1986 om gennemførelsesbestemmelserne til artikel 4a, 6a, 11a og 13 i forordning nr. 1430/79 (EFT L 352, s. 19) foreligger der ikke i sig selv særlige forhold som omhandlet i artikel 13 i forordning nr. 1430/79, »når der for varer, der angives til fri omsætning med henblik på indrømmelse af præferencetoldbehandling, endog i god tro fremlægges dokumenter, som senere viser sig at være falske, forfalskede eller ugyldige, til opnåelse af denne præferencetoldbehandling«.

30 Med toldkodeksens ikrafttræden ophævedes forordning nr. 1430/79 (toldkodeksens artikel 251). Forordningens artikel 13, stk. 1, gentages næsten ordret i toldkodeksens i artikel 239, stk. 1, hvori det hedder:

»[...] fritagelse for import- eller eksportafgifter kan indrømmes [...] hvor den berettigede ikke har gjort sig skyldig i urigtigheder eller åbenbar forsømmelighed«.

31 Forordning nr. 3799/86 blev ophævet ved artikel 913 i Kommissionens forordning (EØF) nr. 2454/93 af 2. juli 1993 om visse gennemførelsesbestemmelser til toldkodeksen (EFT L 253, s. 1).

32 Artikel 4, nr. 2, litra c), i forordning nr. 3799/86 blev erstattet af artikel 904 i forordning nr. 2454/93, hvori det bestemmes:

»Der ydes ikke [...] fritagelse for importafgifter, når den eneste begrundelse til støtte for [...] fritagelsesansøgningen består i: [...] c) at der for varer, der er angivet

til overgang til fri omsætning, med henblik på indrømmelse af præferencetoldbehandling, og endog i god tro, fremlægges dokumenter, som senere viser sig at være falske, forfalskede eller ugyldige, med henblik på opnåelse af denne præferencetoldbehandling.«

4. Betingelserne for at undlade at efteropkræve told

- 33 Betingelserne for at undlade at efteropkræve told fandtes indtil toldkodeksens ikrafttræden i artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79. Det bestemtes heri:

»De kompetente myndigheder kan undlade at foretage efteropkrævning af import- eller eksportafgift, der ikke er opkrævet som følge af en fejl, som de kompetente myndigheder selv har begået, og som debitor ikke med rimelighed kunne forventes at have opdaget, såfremt sidstnævnte i forbindelse med toldangivelsen har handlet i god tro og overholdt samtlige bestemmelser i de gældende forskrifter [...]«

- 34 Med ophævelsen af forordning nr. 1697/79 efter at toldkodeksen var trådt i kraft blev ordlyden af artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79 gentaget i artikel 220, stk. 2, i kodeksen, hvor i det med næsten identisk ordlyd hedder:

»Bortset fra de tilfælde, der er nævnt i artikel 217, stk. 1, andet og tredje afsnit, foretages der ikke efterfølgende bogføring, når [...] b) det efter lovgivningen

skyldige afgiftsbeløb ikke er blevet bogført som følge af en fejl, som toldmyndighederne selv har begået, og som debitor ikke med rimelighed kunne forventes at have opdaget, hvis sidstnævnte i øvrigt i forbindelse med toldangivelsen har handlet i god tro og overholdt samtlige bestemmelser i de gældende forskrifter [...]«

B — Formelle bestemmelser vedrørende toldfritagelse og undladelse af at efteropkræve told

1. Formelle bestemmelser, der finder anvendelse på de omtvistede importør

35 I det omfang det fremgår af fast retspraksis (Domstolens dom af 12.10.1981, forenede sager 212/80-217/80, Salumi m.fl., Sml. s. 2735, præmis 9-14, og særligt for så vidt angår fritagelse og undladelse af opkrævning, dom af 6.7.1993, sag C-121/91 og C-122/91, CT Control (Rotterdam) og JCT Benelux mod Kommissionen, Sml. I, s. 3873, præmis 22), at de formelle bestemmelser skal finde anvendelse på samtlige sager, der verserer på tidspunktet for deres ikrafttræden, er det de formelle regler, der er fastsat i toldkodeksen og i forordning nr. 2454/93, der skal finde anvendelse på de anmodninger om fritagelse, der er indgivet efter disse bestemmelsers ikrafttræden. Der er herved nærmere tale om toldkodeksens artikel 236-239 og artikel 878-909 i forordning nr. 2454/93.

36 Det bemærkes imidlertid, at proceduren for fritagelse og proceduren for godtgørelse af told, der var næsten identiske indtil toldkodeksens ikrafttræden, fremgik af artikel 16 og 17 i Rådets forordning (EØF) nr. 1430/79 samt af Kommissionens forordning (EØF) nr. 1574/80 af 20. juni 1980 om gennem-

førelsesbestemmelserne til artikel 16 og 17 i forordning nr. 1430/79 (EFT L 161 s. 3). For så vidt angik proceduren for unkladelse af at opkræve told fandtes de formelle regler i Kommissionens forordning (EØF) nr. 2380/89 af 2. august 1989 om gennemførelsesbestemmelserne til artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79 (EFT L 225, s. 30).

2. Proceduren for toldfritagelse

- 37 Fritagelse for told forudsætter, at den berettigede indgiver en særlig ansøgning herom (herefter »fritagelsesansøgning«) (artikel 878, stk. 1, i forordning nr. 2454/93). Fritagelsesansøgningen skal indgives til den kompetente toldmyndighed (artikel 879, stk. 1, i forordning nr. 2454/93). Af sagsbehandlingshensyn skal ansøgningen indgives på den i bilag 111 til toldkodeksen omhandlede formular. Når den kompetente toldmyndighed er i besiddelse af alle de nødvendige oplysninger, træffer den skriftlig afgørelse om fritagelsesansøgningen (artikel 886, stk. 1, i forordning nr. 2454/93).
- 38 Når toldmyndigheden ikke er i stand til på grundlag af bestemmelserne i artikel 899 ff. i forordning nr. 2454/93, der opregner en række situationer, i hvilke det er eller ikke er berettiget at indrømme fritagelse, at træffe afgørelse, og »ansøgningen indeholder begrundelser, der kan udgøre en særlig situation, som skyldes omstændigheder, hvor den berettigede ikke har begået urigtigheder eller gjort sig skyldig i åbenbar forsømmelighed«, forelægger den medlemsstat, hvorunder den pågældende myndighed hører, sagen for Kommissionen (artikel 905, stk. 1, i forordning nr. 2454/93). De sagsakter, der fremsendes til Kommissionen, skal indeholde alle de oplysninger, som er nødvendige for en fyldestgørende behandling af den forelagte sag (artikel 905, stk. 2). Senest 15 dage efter modtagelsen af de i artikel 905, stk. 2, omhandlede sagsakter

fremsender Kommissionen kopi heraf til medlemsstaterne (artikel 906, stk. 1). Efter at have hørt en ekspertgruppe bestående af repræsentanter for alle medlemsstaterne, forsamlet i toldudvalget med henblik på at behandle den foreliggende sag, »træffer Kommissionen beslutning om, hvorvidt den særlige situation, der er til behandling, berettiger eller ikke berettiger til at indrømme godtgørelse eller fritagelse« (artikel 907, stk. 1). Denne beslutning skal træffes senest seks måneder efter Kommissionens modtagelse af de sagsakter, som medlemsstaten har fremsendt (artikel 907, stk. 2), og skal snarest muligt meddeles den pågældende medlemsstat (artikel 908, stk. 1). Den besluttende toldmyndighed træffer endelig afgørelse om ansøgningen på grundlag af Kommissionens beslutning (artikel 908, stk. 2).

39 Det bemærkes, at de formelle regler, der er beskrevet i de to forudgående præmisser, på enkelte punkter er blevet ændret efter at Kommissionens forordning (EF) nr. 1677/98 af 29. juli 1998 om ændring af forordning (EØF) nr. 2454/93 (EFT L 212, s. 18) trådte i kraft den 6. august 1998. De nye regler fandt anvendelse i sag T-147/99 (Miller mod Kommissionen).

40 Ved forordning nr. 1677/98 indførtes navnlig en ny artikel 906 a, der bestemmer: »Når Kommissionen påtænker at træffe en beslutning, der ikke er gunstig for den part, som har anmodet om godtgørelse eller fritagelse, underretter den når som helst under den i artikel 906 og 907 omhandlede procedure skriftligt denne part om sine indvendinger samt om alle de dokumenter, hvorpå disse indvendinger er baseret. Den part, som har anmodet om godtgørelse eller fritagelse, redegør skriftligt for sine synspunkter inden for en måned, regnet fra den dato, indvendingerne blev afsendt. Har parten ikke givet sine synspunkter til kende inden for denne frist, anses den for at have givet afkald på muligheden for at tilkendegive sin holdning.« Seks månedersfristen i artikel 907 i forordning nr. 2454/93 erstattes af en frist på ni måneder.

3. Proceduren for at undlade at efteropkræve told

41 I modsætning til fritagelse forudsætter unkladelse af at efteropkræve told ikke nødvendigvis en ansøgning. Der er tale om en afgørelse, som toldmyndighederne

kan træffe på eget initiativ, når de betingelser, som udtømmende er opregnet for hvert enkelt tilfælde i artikel 869 i forordning nr. 2454/93, er opfyldt.

- 42 Finder de kompetente myndigheder imidlertid, at »betingelserne i [told]kodeksens artikel 220, stk. 2, litra b), er opfyldt, eller når de er i tvivl om den præcise rækkevidde af kriterierne i denne bestemmelse, for så vidt angår det pågældende tilfælde, forelægger disse myndigheder sagen for Kommissionen«. De sagsakter, der fremsendes til Kommissionen, skal indeholde alle de oplysninger, der er nødvendige for en fyldestgørende behandling af den forelagte sag (artikel 871, stk. 1, i forordning nr. 2454/93). Senest 15 dage efter modtagelsen af sagsakterne fremsender Kommissionen kopi heraf til medlemsstaterne (artikel 872, stk. 1). Efter at have hørt en ekspertgruppe bestående af repræsentanter for alle medlemsstaterne, forsamlet i toldudvalget for at behandle den foreliggende sag, »træffer Kommissionen beslutning om, hvorvidt den situation, der er til behandling, berettiger eller ikke berettiger til at unnlade efterfølgende bogføring« (artikel 873, stk. 1).
- 43 Denne beslutning skal træffes senest seks måneder efter Kommissionens modtagelse af de sagsakter, som medlemsstaten har fremsendt (artikel 873, stk. 2), og skal snarest muligt meddeles den pågældende medlemsstat (artikel 874, stk. 1).
- 44 Det bemærkes, at de formelle regler om unkladelse af efteropkrævning, som anført i den foregående præmis, i lighed med reglerne om fritagelse for told, er blevet ændret, efter at forordning nr. 1677/98 er trådt i kraft. De nye regler fandt anvendelse i sag T-147/99 (Miller mod Kommissionen).

- 45 Ved forordning nr. 1677/98 indførtes bl.a. en ny artikel 872 a, hvori bestemmes: »Når Kommissionen påtænker at træffe en beslutning, der ikke er gunstig for den part, der er berørt af den pågældende sag, underretter den når som helst under den i artikel 872 og 873 omhandlede procedure skriftligt denne part om sine indvendinger samt om alle de dokumenter, hvorpå disse indvendinger er baseret. Den pågældende part i sagen redegør skriftligt for sine synspunkter over for Kommissionen inden for en måned, regnet fra den dato, indvendingerne blev afsendt. Har parten ikke givet sine synspunkter til kende inden for denne frist, anses den for at have givet afkald på muligheden for at tilkendegive sin holdning.« Seksmånedersfristen i artikel 873 i forordning nr. 2454/93 er blevet erstattet af en frist på ni måneder.

Sagens faktiske omstændigheder

I — *Generelt*

- 46 De foreliggende sager vedrører indførsel i Fællesskabet af farvefjernsyn, der er fremstillet i Tyrkiet i den relevante periode. Fjernsynsapparaterne var blevet fremstillet af forskellige tyrkiske virksomheder, bl.a. Vestel, Meta, Profilo, Bekoteknik og Cihan. Ved fremstillingen blev der, ud over komponenter af tyrkisk oprindelse, anvendt dels komponenter med oprindelse i Fællesskabet, dels komponenter med oprindelse i tredjelande (normalt fra Korea, Japan, Hong Kong og Singapore).
- 47 I den relevante periode indførtes de tyrkisk fremstillede farvefjernsyn i Fællesskabet i henhold til attest A.TR.1, således at de i medfør af associeringsaftalen og tillægsprotokollen var fritaget for told.

- 48 Efter en række klager og meddelelser om uregelmæssigheder foretog Kommissionen i tiden fra den 18. oktober til den 9. november 1993 en kontrolundersøgelse i Tyrkiet under deltagelse af to repræsentanter for dens tjenestegrene og fem repræsentanter for toldmyndighederne i Belgien, Frankrig, Nederlandene, Tyskland og Det Forenede Kongerige. Kontrolundersøgelsen mundede ud i en rapport (herefter »undersøgelserapporten«). Under kontrolundersøgelsen blev det konstateret, at de tyrkiske myndigheder undertegnede A.TR.1-attesterne uden at opkræve udligningsafgifter.
- 49 Kommissionen konkluderede i sin undersøgelsesrapport, at de fremlagte attester var ugyldige, idet de i realiteten vedrørte farvefjernsyn, der var fremstillet i Tyrkiet, men hvis tredjelandskomponenter hverken var bragt i fri omsætning eller var pålagt udligningsafgift, således at fjernsynsapparaterne ikke kunne være omfattet af ordningen for frie varebevægelser ved indførslen i Fællesskabet.
- 50 Kommissionen pålagde følgelig ved skrivelser af 2. marts og 21. april 1994 de berørte medlemsstater, at de hos virksomheder, der havde importeret de tyrkiske fjernsyn i den omtvistede periode, skulle kræve betaling af told som anført i den fælles toldtarif (dvs. 14% af den samlede værdi af fjernsynene, beregnet på tidspunktet for indførslen i Fællesskabet), under hensyn til de gældende regler om forældelse. Kommissionen tillod imidlertid medlemsstaterne, såfremt de ønskede det, at stille opkrævningen i bero eller at udsætte denne, indtil den endelige konklusion vedrørende kontrolundersøgelsen forelå.
- 51 Kommissionen bekræftede endelig ved skrivelse af 25. november 1994 over for medlemsstaterne, at der straks skulle ske efteropkrævning af told vedrørende de importører af farvefjernsyn, der havde fundet sted i henhold til A.TR.1-attester udstedt inden den 15. januar 1994, hvorved der skulle tages hensyn til forældelsesfristen på tre år.

II — *Særlige omstændigheder*

A — *Særlige omstændigheder vedrørende de tyske sager (T-186/97, T-187/97, T-190/97, T-191/97, T-192/97, T-210/97, T-211/97 og T-293/97)*

1. Krav om efteropkrævning fra de tyske myndigheder

- 52 Kaufring AG (herefter »Kaufring«) (sag T-186/97), Crown Europe GmbH (herefter »Crown«) (sag T-187/97), Profex Electronic Verwaltungsgesellschaft mbH (herefter »Profex«) (sag T-190/97), Horten AG (herefter »Horten«) (sag T-191/97), Dr. Seufert GmbH (herefter »Dr. Seufert«) (sag T-192/97), Grundig AG (herefter »Grundig«) (sag T-210/97), Hertie Waren- und Kaufhaus GmbH (herefter »Hertie«) (sag T-211/97) og Elta GmbH (herefter »Elta«) (sag T-293/97) (herefter »de tyske sagsøgere«) importerede i den omtvistede periode flere partier farvefjernsyn fra Tyrkiet. Samtlige importere var ledsaget af en A.TR.1-attest og var følgelig omfattet af præferenceordningen. Samtlige A.TR.1-attester var påtegnet af de tyrkiske myndigheder.
- 53 I overensstemmelse med Kommissionens påbud (jf. ovenfor i præmis 50 og 51) fremsendte de tyske toldmyndigheder meddelelse om ændring af afgift (Steueränderungsbescheide) til de tyske sagsøgere. Myndighederne krævede således betaling af told med i alt 545 727,35 DEM af Kaufring, 238 352,97 DEM af Crown, 2 269 866,84 DEM af Profex, 123 809,12 DEM af Horten, 126 828,26 DEM af Dr. Seufert, 6 596 210,31 DEM af Grundig, 593 110,16 DEM af Hertie og 113 875,49 DEM af Elta.

2. Ansøgninger om fritagelse og/eller undladelse af efteropkrævning indgivet til de tyske myndigheder af de tyske sagsøgere

54 De tyske sagsøgere rejste indsigelse mod disse afgørelser. De ansøgte de pågældende toldmyndigheder om fritagelse for betaling af told. Dr. Seufert, Crown og Grundig ansøgte ligeledes om, at opkrævning af disse afgifter blev undladt.

3. Ansøgninger om fritagelse indgivet til Kommissionen af de tyske myndigheder

55 Efter en gennemgang af ansøgningerne fra de tyske sagsøgere fandt Bundesministerium der Finanzen (det tyske Forbundsfinansministerium), som de pågældende toldkontorer havde oversendt sagerne til, at betingelserne for toldfritagelse i medfør af artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 og artikel 239 i toldkodeksen var opfyldt i den foreliggende sag.

56 Bundesministerium der Finanzen fremsendte følgelig i overensstemmelse med artikel 905 i forordning nr. 2454/93 sagsakterne til Kommissionen, og oplyste i denne forbindelse, at man fandt, at betingelserne for toldfritagelse var opfyldt.

57 Det bemærkes, at Bundesministerium der Finanzen inden fremsendelsen dels havde anmodet samtlige de tyske sagsøgere om for det første at fremkomme med bemærkninger til det udkast til ansøgning, som ministeriet agtede at fremsende til

Kommissionen, for det andet om at afgive en skriftlig erklæring om, at ansøgningen omfattede samtlige omstændigheder i den foreliggende sag og samtlige argumenter samt om, at sagens akter var fuldstændige.

58 Kaufring, Horten, Hertie Profex og Elta accepterede at afgive en sådan skriftlig erklæring. Grundig, Dr. Seufert og Crown meddelte derimod Bundesministerium der Finanzen, at de ikke ville afgive en sådan erklæring. De ønskede, at deres ansøgninger om fritagelse med bilag blev vedlagt de sagsakter, som Bundesministerium der Finanzen fremsendte, hvilket ministeriet accepterede. Bundesministerium der Finanzen accepterede endvidere i relation til disse parter at indføje følgende passage i fremsendelsesskrivelserne til Kommissionen:

»Den pågældende anmoder om, at Kommissionen træffer beslutning på grundlag af vedlagte detaljerede ansøgning om fritagelse med bilag. Den pågældende anmoder ligeledes om at blive hørt direkte af Kommissionen, inden denne træffer beslutning, for at gøre sin adgang til kontradiktion gældende over for Kommissionen; den pågældende finder, at virksomheden skal underrettes af Kommissionen om væsentlige faktiske omstændigheder og dokumenter, på grundlag af hvilke Kommissionen påtænker at træffe afgørelse om toldfritagelse.«

59 Kommissionen hørte den i artikel 907, stk. 1, i forordning nr. 2454/93 omhandlede ekspertgruppe, inden den traf endelig beslutning om de enkelte ansøgninger om fritagelse. Gruppen gennemgik de forelagte sager på sit møde den 10. januar 1997. Samtlige repræsentanter for medlemsstaterne, der deltog i dette møde, med undtagelse af repræsentanterne for Republikken Østrig og Den Portugisiske Republik, udtalte sig til støtte for fritagelsen.

60 Ved beslutning REM 14/96, REM 15/96, REM 16/96, REM 17/96, REM 18/96, REM 19/96 og REM 20/96 af 19. februar 1997, vedrørende henholdsvis Horten, Kaufring, Elta, Grundig, Hertie, Crown og Profex, og REM 21/96 af 25. marts

1997 vedrørende Dr. Seufert, fastslog Kommissionen, at der ikke var grundlag for at imødekomme ansøgningerne om fritagelse. De individuelle beslutninger blev meddelt de tyske sagsøgere via de nationale myndigheder.

B — *Særlige omstændigheder vedrørende de franske sager (sagerne T-216/97, T-217/97 og T-218/97)*

1. Krav om efteropkrævning fra de franske myndigheder

⁶¹ Selskaberne Lema SA (herefter »Lema«) (sag T-216/97) og Masco SA (herefter »Masco«) (sagerne T-217/97 og T-218/97) (herefter »de franske sagsøgere«) importerede regelmæssigt farvefjernsyn fra Tyrkiet. Samtlige importører var ledsaget af en A.TR.1-attest, og var følgelig omfattet af præferenceordningen. A.TR.1-attesterne var ved udførslen blevet påtegnet af de tyrkiske myndigheder og senere, ved indførslen i Frankrig, af de franske toldmyndigheder.

⁶² I overensstemmelse med Kommissionens påbud (jf. ovenfor i præmis 50 og 51) fastslog de franske toldmyndigheder, her Direction nationale du renseignement et des enquêtes douanières (direktoratet for toldoplysninger og undersøgelser, herefter »DNRED«), at Lema og Masco havde begået en overtrædelse, idet de havde indført fjernsyn under dække af A.TR.1-attester. Myndighederne krævede følgelig betaling af told med i alt 12 201 564 FRF hos Lema og 32 966 173 FRF (sag T-217/97) samt 4 192 502 FRF (sag T-218/97) hos Masco.

2. De franske myndigheders gennemgang af ansøgningerne fra de franske sagsøgere om fritagelse og undladelse af efteropkrævning

- 63 Lema og Masco rejste indsigelse mod kravene om efteropkrævning af told. De indgav ansøgning til DNRED om enten at undlade at opkræve de pågældende toldbeløb, eller om at indrømme sig toldfritagelse. De enkelte ansøgninger støttedes dels for så vidt angik undladelse af efteropkrævning på artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79 og artikel 220, stk. 2, litra b), i toldkodeksen, dels for så vidt angik fritagelsen på artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 og artikel 239 i toldkodeksen.

3. Ansøgninger om undladelse af efteropkrævning og om fritagelse indgivet til Kommissionen af de franske myndigheder

- 64 Efter en gennemgang af ansøgningerne fra de franske sagsøgere fandt det franske økonomi og- og finansministerium (herefter »ministeriet«), at betingelserne i artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79 var opfyldt i den foreliggende sag. Til hver af de franske sagsøgere fremsendte ministeriet det udkast til ansøgning om en gennemgang, som man agtede at fremsende til Kommissionen. Lema og Masco gav i deres svar udtryk for, at de ønskede, at der blev bilagt sagsakterne en kopi af den fuldstændige ansøgning, som de havde indgivet til DNRED. De henviste til, at de ligeledes havde indgivet ansøgning om fritagelse i henhold til artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79, samt at de ønskede at fastholde denne som subsidiær ansøgning.
- 65 Ministeriet fremsendte derefter sagsakterne, der var bilagt de sagsakter, som de franske sagsøgere havde indgivet, til Kommissionen.
- 66 Ministeriet understregede, at betingelserne for undladelse af efteropkrævning af told var opfyldt i den foreliggende sag.

- 67 Ministeriet anmodede ligeledes Kommissionen om at gennemgå de subsidiaire ansøgninger om toldfritagelse.
- 68 Inden Kommissionen traf endelig beslutning, blev sagen forelagt den artikel 873 og 907 i forordning nr. 2454/93 omhandlede ekspertgruppe. Denne behandlede sagerne på mødet den 10. januar 1997. Gruppen gennemgik de forelagte sager på sit møde den 10. januar 1997. Samtlige repræsentanter for medlemsstaterne, der deltog i dette møde, med undtagelse af repræsentanterne for Republikken Østrig og Republikken Portugal, udtalte sig til støtte for at undlade efteropkrævning og for fritagelse.
- 69 Ved beslutninger af 24. april 1997, REC 7/96 og REC 9/96 vedrørende Masco, samt REC 8/96 vedrørende Lema, fastslog Kommissionen, at der skulle opkræves importtold, samt at der ikke var grundlag for fritagelse herfor.
- 70 Disse beslutninger blev af Kommissionens generalsekretariat meddelt Den Franske Republiks faste repræsentation ved Den Europæiske Union. De nationale myndigheder underrettede efterfølgende de franske sagsøgere.

C — Særlige omstændigheder i de nederlandske sager (sagerne T-279/97 og T-280/97)

1. Krav om efteropkrævning fra de nederlandske myndigheder

- 71 Selskaberne DFDS Transport BV (herefter »DFDS«) (sag T-279/97) og Wilson Holland BV (herefter »Wilson«) (sag T-280/97) (herefter »de nederlandske

sagsøgere«) indførte flere partier farvefjernsyn fra Tyrkiet. Samtlige indførsler var ledsaget af en A.TR.1-attest og var følgelig omfattet af præferenceordningen. Samtlige A.TR.1-attester var i Tyrkiet blevet påtegnet af toldkontoret i Istanbul og efterfølgende i Nederlandene af toldkontoret i Rotterdam.

- 72 I overensstemmelse med Kommissionens påbud (jf. præmis 50 og 51) fremsendte de nederlandske toldmyndigheder en afgørelse om efteropkrævning (uitnodiging tot betaling) til DFDS og Wilson. Myndighederne krævede betaling af told med i alt 212 657 NLG af DFDS og med i alt 30 712,50 NLG af Wilson.

2. Ansøgninger om fritagelse indgivet til de nederlandske myndigheder af de nederlandske sagsøgere

- 73 De nederlandske sagsøgere rejste indsigelse mod afgørelserne op efteropkrævning. De ansøgte de pågældende toldkontorer om at indrømme sig fritagelse for betaling af told.

3. Ansøgninger om fritagelse indgivet til Kommissionen af de nederlandske myndigheder

- 74 Efter en gennemgang af ansøgningerne fra de nederlandske sagsøgere fandt Belastingsdienst (den nederlandske afgiftsmyndighed), som de pågældende told-

kontorer havde fremsendt sagerne til, at betingelserne for fritagelse for betaling af told i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/93 og i toldkodeksens artikel 239 var opfyldt i den foreliggende sag.

- 75 Belastingsdienst fremsendte derefter i overensstemmelse med artikel 905 i forordning nr. 2454/93 sagsakterne til Kommissionen og underrettede denne om, at man fandt, at betingelserne for fritagelse for betaling af told var opfyldt.
- 76 Det bemærkes, at inden fremsendelsen fandt sted, havde de nederlandske sagsøgere på opfordring af de nationale myndigheder erklæret at være gjort bekendt med de sagsakter, der vedrørte dem, samt at disse var fuldstændige.
- 77 Inden Kommissionen traf endelig beslutning, blev sagen forelagt den i artikel 907, stk. 1, i forordning nr. 2454/93 omhandlede ekspertgruppe. Denne behandlede sagerne på gruppens møde den 7. januar 1997. Samtlige repræsentanter for medlemsstaterne, der deltog i dette møde, med undtagelse af repræsentanterne for Republikken Østrig og Den Portugisiske Republik, udtalte sig til støtte for en fritagelse.
- 78 Ved beslutning af 5. juni 1997, REM 26/96 og REM 27/96, vedrørende henholdsvis DFDS og Wilson fastslog Kommissionen, at der ikke var grundlag for at imødekomme ansøgningerne om fritagelse. De enkelte beslutninger blev meddelt de nationale myndigheder, der meddelte disse til de nederlandske sagsøgere.

D — *Særlige omstændigheder vedrørende den belgiske sag (sag T-147/99)*

1. Krav om efteropkrævning fremsendt af de belgiske myndigheder

- 79 I den relevante periode indførte selskabet Miller NV (herefter »Miller«) (sag T-147/99) flere partier farvefjernsyn fra Tyrkiet. Samtlige indførsler var ledsaget af en A.TR.1-attest og var følgelig omfattet af præferenceordningen. Samtlige A.TR.1-attester var påtegnet i Tyrkiet af toldkontoret i Istanbul og efterfølgende i Belgien af toldkontoret i Antwerpen.
- 80 I overensstemmelse med Kommissionens påbud (jf. ovenfor i præmis 50 og 51) rettede de belgiske myndigheder et krav om efteropkrævning (uitnodiging tot betaling) til Miller. Der krævedes nærmere bestemt betaling af told med et samlet beløb på 11 381 735 BEF.

2. Ansøgning fra Miller til de belgiske myndigheder om at undlade efteropkrævning

- 81 Miller rejste indsigelse mod kravet om efteropkrævning. Selskabet indgav ansøgning til det pågældende toldkontor om at undlade at efteropkræve tolden. Ansøgningen støttedes på artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79 og i toldkodeksens artikel 220, stk. 2, litra b).

3. Ansøgninger om unkladelse af efteropkrævning og om fritagelse indgivet til Kommissionen af de belgiske myndigheder

- 82 Efter en gennemgang af ansøgningen fra sagsøgeren fandt Ministère des finances, département des Douanes et Accises (det belgiske finansministerium, departementet for told og afgifter), som toldkontoret havde fremsendt sagen til, at betingelserne i artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79 og i toldkodeksens artikel 220, stk. 2, litra b), for unkladelse af efteropkrævning var opfyldt i den foreliggende sag. Subsidiært fandt ministeriet, at betingelserne for fritagelse i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 og i toldkodeksens artikel 239 ligeledes var opfyldt.
- 83 Ministère des finances fremsendte derefter i overensstemmelse med artikel 871 og 905 i forordning nr. 2454/93 sagsakterne til Kommissionen og meddelte denne, at man fandt, at betingelserne for unkladelse af efteropkrævning og for fritagelse var opfyldt.
- 84 Det bemærkes, at de belgiske myndigheder inden fremsendelsen havde opfordret Miller til at fremsætte eventuelle bemærkninger til det udkast til ansøgning om unkladelse af efteropkrævning og om fritagelse, som ministeriet agtede at fremsende til Kommissionen, ligesom man havde anmodet selskabet om at bekræfte, at sagsakterne var fuldstændige. Miller svarede ved skrivelse af 24. april 1998, at sagsakterne var fuldstændige. Skrivelsen var bilagt en erklæring fra selskabets advokat, hvori denne angav de forskellige dokumenter, som han havde fået tilsendt fra Ministère des finances, som bilag til udkastet til skrivelsen til Kommissionen, tillige med et resumé af hans væsentligste argumenter og en anmodning om indsigt i Kommissionens sagsakter.
- 85 Kommissionen gennemgik sagsakterne i overensstemmelse med artikel 871 og 905 ff i forordning nr. 2454/93.

- 86 Ved skrivelse af 24. november 1998 fremsendte Kommissionen et resumé af sagsakterne til Miller i overensstemmelse med artikel 872 a og 906 i forordning nr. 2454/93. Institutionen underrettede ligeledes virksomheden om, at den agtede at give de belgiske myndigheder påbud om at foretage efteroprævning af tolden og ikke at indrømme fritagelse. I denne skrivelse gav Kommissionen således udtryk for, at den nærede tvivl om, hvorvidt betingelserne i artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79 var opfyldt. Den fandt endvidere ikke, at »der foreligger [...] særlige forhold« i sagen, som omhandlet i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79. Kommissionen opfordrede imidlertid Miller til at fremsende sine eventuelle bemærkninger inden en måned fra skrivelsens modtagelse.
- 87 Som svar på denne skrivelse anmodede sagsøgeren ved skrivelse af 2. december 1998 Kommissionen om aktindsigt i dennes sagsakter med henblik på at kunne fremsætte sine bemærkninger til sagen med fuldt kendskab til denne, hvorved henvistes til Rettens praksis (dom af 19.2.1998, sag T-42/96, Eyckeler & Malt mod Kommissionen, Sml. II, s. 401, præmis 78-88).
- 88 Ved skrivelse af 22. december 1998 afslog Kommissionen at imødekomme anmodningen under henvisning til, at Miller allerede havde kunnet gøre sig bekendt med sagens akter, der udelukkende omfattede de oplysninger, som de belgiske myndigheder havde fremsendt. Den anerkendte, at undersøgelsesrapporten ikke indgik heri, men anførte, at i det omfang denne blot bekræftede rigtigheden af faktiske omstændigheder, og følgelig de omtvistede attesters ugyldighed, anså den det ikke for fornødent at fremsende denne til Miller.
- 89 Ved skrivelse af 7. januar 1999 rejste sagsøgeren indsigelse mod Kommissionens afslag, idet det gjordes gældende, at såfremt Kommissionens endelige beslutning var bebyrdende for sagsøgeren, forbeholdt man sig ret til anlægge annullations-søgsmål for Retten til prøvelse af denne beslutning under anbringende af, at der var sket tilsidesættelse af retten til kontradiktion. Sagsøgeren fremsatte herefter på ny anmodning om aktindsigt i de dokumenter, som Kommissionen agtede at

basere sin endelige beslutning på, tillige med alle øvrige dokumenter — herunder administrative dokumenter — vedrørende sagen.

- 90 Miller besvarede bl.a. Kommissionens skrivelse af 24. november 1998 ved svarskrivelse af 22. januar 1999. I denne skrivelse anførtes begrundelserne for, at selskabet fandt, at betingelserne for anvendelse af artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79 faktisk var opfyldt. Selskabet anførte endvidere, at man fandt, at der forelå særlige forhold i sagen, og at selskabet ikke havde begået urigtigheder eller åbenlys forsømmelse som omhandlet i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79.
- 91 Efter modtagelsen af Miller's bemærkninger konsulterede Kommissionen den i artikel 873 og artikel 907, stk. 1, i forordning nr. 2454/93 omhandlede ekspertgruppe, inden den traf endelig beslutning. Gruppen behandlede sagen på sit møde den 25. februar 1999. Samtlige de repræsentanter for medlemsstaterne, der deltog i mødet, med undtagelse af repræsentanterne for Republikken Østrig og Den Portugisiske Republik, udtalte sig til støtte for at undlade efteropkrævning og for toldfritagelse.
- 92 Ved beslutning REC 3/98 af 26. marts 1999 fastslog Kommissionen, at der skulle ske efteropkrævning af told, samt at der ikke var grundlag for at indrømme toldfritagelse. De belgiske myndigheder gav Miller meddelelse om denne beslutning ved skrivelse af 21. april 1999.

III — *Begrundelsen for de anfægtede beslutninger*

- 93 De anfægtede beslutninger hviler på næsten ens begrundelser. Der er ingen væsentlig forskel mellem beslutningerne vedrørende de ansøgninger, der alene

angik fritagelse i henhold til artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79, og beslutningerne vedrørende de ansøgninger om fritagelse, der blev fremsat i tilslutning til ansøgningerne om undladelse af efteropkrævning i henhold til artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79.

- 94 Kommissionen erindrede indledningsvis om, at det følger af fast retspraksis, at en erhvervsdrivende kun kan påberåbe sig en beskyttelsesværdig berettiget forventning, såfremt de kompetente myndigheder selv har skabt en sådan forventning, hvorefter den i de anfægtede beslutninger fastslog, at de tyrkiske eksportører i rubrik 13 i A.TR.1-attesterne havde angivet, at de varer, der var angivet heri, opfyldte betingelserne for at få den nævnte attest. Som fastslået under kontrolundersøgelsen i Tyrkiet, var dette imidlertid ikke tilfældet, idet de tyrkisk fremstillede fjernsyn indeholdt komponenter fra tredjelande, som hverken var blevet bragt i fri omsætning eller var omfattet af en udligningsafgift i henhold til artikel 3, stk. 1, i tillægsprotokollen.
- 95 Kommissionen fandt på denne baggrund, at de kompetente tyrkiske myndigheder var blevet vildledt af eksportørernes urigtige oplysninger. Der kunne følgelig ikke tilskrives disse myndigheder nogen aktiv fejl. Henset hertil var den omstændighed, at de tyrkiske myndigheder havde udstedt de omtvistede attester i henhold til eksportørernes oplysninger, ikke tilstrækkelig til at skabe en berettiget forventning hos importørerne om attesternes gyldighed.
- 96 Kommissionen bemærkede endvidere, at bestemmelserne på dette område var bekendt og relativt enkle for så vidt angik betingelserne for udstedelse af en A.TR.1-attest, samt at importørerne følgelig ikke kunne være uvidende herom. Den bemærkede endvidere, at en agtpågivende erhvervsdrivende burde have næret tvivl om gyldigheden af A.TR.1-attesterne.

- 97 På grundlag af disse betragtninger fandt Kommissionen, at betingelserne for fritagelse og/eller undladelse af efteropkrævning af told ikke var opfyldt.
- 98 For så vidt angik betingelserne for fritagelse præciserede Kommissionen i øvrigt, at omstændighederne i den foreliggende sag samt de angivelige mangler i anvendelsen af tillægsprotokollen ikke kunne anses for særlige forhold som omhandlet i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79, i det omfang ordningen om fri bevægelighed kunne sikres, såfremt tredjelandskomponenterne blot blev bragt i fri omsætning i Tyrkiet.

Retsforhandlinger

- 99 Ved særskilte stævninger indleveret til Rettens Justitskontor i tiden fra den 20. juni 1997 til den 18. juni 1999 har sagsøgerne anlagt nærværende annullationssøgsmål.
- 100 Ved kendelser af 25. maj 1998 tillodes det Forbundsrepublikken Tyskland at indtræde i sagen som intervenient til støtte for sagsøgernes påstande i sag T-186/97, T-187/97, T-190/97, T-191/97, T-192/97 og T-210/97.
- 101 Ved kendelser af 25. maj 1998 tillodes det Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland at indtræde i sagen som intervenient til støtte for sagsøgernes påstande i sag T-186/97, T-187/97, T-190/97, T-191/97, T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97, T-217/97, T-218/97, T-279/97, T-280/97 og T-293/97.

- 102 Ved kendelser af 25. maj 1998 tillodes det Den Franske Republik at indtræde i sagen som intervenient til støtte for sagsøgernes påstande i sag T-186/97, T-187/97, T-190/97, T-191/97, T-192/97, T-210/97, T-211/97 og T-216/97, T-217/97, T-218/97.
- 103 Ved særskilte skrivelser indleveret til Rettens Justitskontor i løbet af maj, juni og juli 1998, fremsatte Grundig, Dr. Seufert, Crown, Hertie, Horten og Kaufring begæring om, at Retten skal pålægge Kommissionen at fremlægge en række dokumenter vedrørende sagens realitet. Såvel Kommissionen som intervenienterne er blevet opfordret til at fremsætte deres bemærkninger hertil.
- 104 Som led i foranstaltningerne med henblik på sagens tilrettelæggelse opfordrede Retten den 29. oktober 1999 Kommissionen til at fremlægge en række dokumenter vedrørende anvendelsen af associeringsaftalen og om tillægsprotokollen på indførsel af farvefjernsyn med oprindelse i Tyrkiet. Kommissionen har efterkommet denne opfordring, idet den den 29. november 1999 indleverede et materiale bestående af 24 ringbind indeholdende ca. 7 000 sider. Som supplement til dette materiale fremsendte den den 22. december 1999 yderligere en række dokumenter og den 13. januar 2000 en uofficiel engelsk oversættelse af tyrkiske import- og eksportangivelser, som indgik i dette materiale.
- 105 På opfordring af Retten deltog samtlige sagsøgere (med undtagelse af Elta) samt Kommissionen og Den Franske Republik den 6. december 1999 i et uformelt møde med henblik på at organisere parternes gennemgang af det materiale, der var indgivet den 29. november 1999, samt med henblik på sagens tilrettelæggelse.
- 106 Efter at have hørt sagens parterne har formanden for Rettens Tredje Afdeling ved kendelse af 10. januar 2000 besluttet at forene sagerne med henblik på den mundtlige forhandling og dommen.

- 107 Sagsøgerne og Den Franske Republik påbegyndte den 17. januar 2000 en gennemgang af det den 29. november 1999 indgivne materiale på Rettens Justitskontor, som afsluttedes den 28. februar 2000. Efter denne gennemgang har disse parter fremsat deres bemærkninger i løbet af januar, februar og marts 2000. Kommissionen har fremsat sine bemærkninger hertil i svarskrift af 24. marts 2000.
- 108 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Tredje Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling. Som led i foranstaltningerne med henblik på sagens tilrettelæggelse har Retten opfordret parterne til at besvare visse spørgsmål. Parterne har efterkommet disse opfordringer.
- 109 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret spørgsmål fra Retten i retsmødet den 10. juli 2000.

Parternes påstande

- 110 Kaufring (sag T-187/97) har nedlagt følgende påstande:

— Beslutning REM 15/96 annulleres.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

111 Crown (sag T-187/97) har nedlagt følgende påstande:

- Beslutning REM 19/96 annulleres.

- Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

112 Profex (sag T-190/97) har nedlagt følgende påstande:

- Beslutning REM 20/96 annulleres.

- Kommissionen tilpligtes at imødekomme toldfritagelsesansøgningen.

- Det bestemmes, at dommen foreløbigt kan fuldbyrdes, om nødvendigt mod sikkerhedsstillelse.

- Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

113 Horten (sag T-191/97) har nedlagt følgende påstande:

- Beslutning REM 14/96 annulleres.

- Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

114 Dr. Seufert (sag T-192/97) har nedlagt følgende påstande:

- Beslutning REM 21/96 annulleres.

- Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

115 Grundig (sag T-210/97) har nedlagt følgende påstande:

- Beslutning REM 17/96 annulleres.

- Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

116 Hertie (sag T-211/97) har nedlagt følgende påstande:

— Beslutning REM 18/96 annulleres.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

117 Elta (sag T-293/97) har nedlagt følgende påstande:

— Beslutning REM 16/96 annulleres.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

118 Lema (sag T-216/97) har nedlagt følgende påstande:

— Beslutning REM 8/96 annulleres.

— Det fastslås, at sagsøgeren har krav på, at der ikke foretages efteropkrævning af det omtvistede toldbeløb.

— Subsidiært fastslås det, at sagsøgeren er berettiget til toldfritagelse for disse.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

119 Masco (sag T-217/97 og T-218/97) har nedlagt følgende påstande:

— Beslutning REC 7/96 og REC 9/96 annulleres.

— Det fastslås, at sagsøgeren har krav på, at der ikke foretages efteropkrævning af det omtvistede toldbeløb.

— Subsidiært fastslås det, at sagsøgeren er berettiget til toldfritagelse.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

120 DFDS (sag T-279/97) har nedlagt følgende påstande:

— Beslutning REM 26/96 annulleres.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

121 Wilson (sag T-280/97) har nedlagt følgende påstande:

— Beslutning REM 27/96 annulleres.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

122 Miller (sag T-147/99) har nedlagt følgende påstande:

— Principalt:

— Beslutning REC 3/98 annulleres.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

— Subsidiært fastslås det, at Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

— Mere subsidiært fastslås det, at Kommissionen tilpligtes at bære sine egne omkostninger.

123 Forbundsrepublikken Tyskland har nedlagt påstand om annullation af de beslutninger, der anfægtes under sag T-186/97, T-187/97, T-190/97, T-191/97, T-192/97 og T-210/97.

124 Det forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland har nedlagt påstand om annullation af de beslutninger, der anfægtes under sag T-186/97, T-187/97, T-190/97, T-191/97, T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97, T-217/97, T-218/97, T-279/97, T-280/97 og T-293/97.

125 Den Franske Republik har nedlagt påstand om annullation om de beslutninger, der anfægtes under sag T-186/97, T-187/97, T-190/97, T-191/97, T-192/97, T-210/97, T-211/97 og T-216/97, T-217/97 og T-218/97.

126 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Sag T-190/97 afvises for så vidt angår sagsøgerens påstand om, at Kommissionen tilpligtes at imødekomme toldfritagelsesansøgningen, og at der træffes afgørelse om, at dommen foreløbigt kan fuldbyrdes, om nødvendigt mod sikkerhedsstillelse.

— Sag T-216/97, T-217/97 og T-218/97 afvises for så vidt angår påstandene om, at det fastslås, at sagsøgeren har krav på, at der ikke foretages efteropkrævning af det omtvistede toldbeløb; eller subsidiært om, at det fastslås, at sagsøgeren er berettiget til toldfritagelse.

— I øvrigt frifindes Kommissionen.

— Sagsøgerne tilpligtes at betale sagernes omkostninger.

127 I retsmødet erklærede Profex, at man frafaldt påstandene om, at Kommissionen tilpligtes at imødekomme toldfritagelsesansøgningen, og om, at det bestemmes, at dommen foreløbigt kan fuldbyrdes, om nødvendigt mod sikkerhedsstillelse.

128 I lighed hermed erklærede Lema og Masco, at man frafaldt påstandene om, at det fastslås, at sagsøgerne har krav på, at der ikke foretages efteropkrævning af det omtvistede toldbeløb, og subsidiært om, at det fastslås, at sagsøgerne er berettigede til toldfritagelse for disse.

129 Det er herefter uforholdsmæssigt at tage stilling til spørgsmålet om, hvorvidt disse påstande kan admitteres, og a fortiori til de herfor anførte begrundelser.

Realiteten

- 130 Sagsøgerne har til støtte for søgsmålene gjort en række anbringender gældende om, at der er sket tilsidesættelse såvel af væsentlige formelle regler som af materielle regler. I betragtning af sagernes særlige omstændigheder har Retten besluttet først at gennemgå anbringendet om, at der er sket tilsidesættelse af kontradiktionsprincippet og dernæst anbringendet om tilsidesættelse af artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79.

I — Anbringendet om tilsidesættelse af kontradiktionsprincippet under den administrative procedure

A — Gennemgangen af dette anbringende under de foreliggende sager

1. Parternes argumentation

- 131 Crown, Dr. Seufert, Grundig og Miller har gjort gældende, at retten til kontradiktion blev tilsidesat under den administrative procedure, der gik forud for vedtagelsen af de beslutninger, der anfægtes her. I retsmødet præciserede også Kaufring, Profex, Horten, Hertie og Elta, at man ønskede at gøre denne ufravigelige procesforudsætning gældende til støtte for søgsmålet.

- 132 Også Den Franske Republik har gjort dette anbringende gældende i de sager, hvori Frankrig er indtrådt som intervenient, nemlig sag T-186/97, T-187/97, T-191/97, T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97, T-217/97 og T-218/97.
- 133 Kommissionen har imidlertid fremsat formalitetsindsigelse i sag T-186/97, T-191/97, T-211/97, T-216/97, T-217/97 og T-218/97 under henvisning til, at sagsøgerne ikke har gjort dette anbringende gældende, således at Den Franske Republik handler i strid med artikel 37 i EF-statutten for Domstolen, når den gør dette anbringende gældende. Kommissionen gør endvidere gældende, at det ville være usædvanligt, såfremt det tillades en intervenient at gøre et sådant anbringende gældende, når det ikke er blevet gjort gældende af den part, det skal beskytte (ibid.). Kommissionen har herved henvist til Domstolens dom af 17. marts 1993 (sag C-155/91, Kommissionen mod Rådet, Sml. I, s. 939) samt til generaladvokat Lagrange's forslag til afgørelse i sag 30/59, De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg mod Den Høje Myndighed, hvori Domstolen afsagde dom den 23. februar 1961 (Sml. 1954-1964, s. 211, org. ref.: Rec. s. 59).

2. Rettens bemærkninger

- 134 Det er herved tilstrækkeligt at bemærke, at det følger af fast retspraksis, at beskyttelsen af retten til kontradiktion er en væsentlig formel regel, som Fællesskabets retsinstanser skal tage under påkendelse ex officio (jf. Domstolens dom af 7.5.1991, sag C-291/89, Interhotel mod Kommissionen, Sml. I, s. 2257, præmis 14, og af 2.4.1998, sag C-367/95 P, Kommissionen mod Sytraval og Brink's France, Sml. I, s. 1719, præmis 67; jf. ligeledes Rettens dom af 15.3.2000, forenede sager T-25/95, T-26/95, T-30/95, T-31/95, T-32/95, T-34/95 — T-39/95, T-42/95 — T-46/95, T-48/95, T-50/95 — T-65/95, T-68/95 — T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 og T-104/95, Cimenteries CBR m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 491, præmis 487).
- 135 Retten skal således i samtlige sager ex officio undersøge, om Kommissionen har tilgodeset retten til kontradiktion under den administrative procedure, der er gået forud for vedtagelsen af de anfægtede beslutninger.

- 136 Retten følger endvidere ikke Kommissionens argument om, at det anbringende, som Den Franske Republik har gjort gældende om tilsidesættelse af kontradiktionsprincippet, ikke kan antages til realitetsbehandling.
- 137 Det bemærkes således, at en intervenient i henhold til procesreglementets artikel 116, stk. 4, ikke kan udvide den parts påstande, som han støtter, men at han frit kan fremføre anbringender og argumenter til støtte herfor (Rettens dom af 25.3.1999, sag T-37/97, *Forges de Clabecq mod Kommissionen*, Sml. II, s. 859, præmis 92).

B — Anbringendet om, at retten til kontradiktion er blevet tilsidesat for så vidt angår sagsøgerne i sag T-186/97, T-187/97, T-190/97, T-191/97, T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97, T-217/97, T-218/97, T-279/97, T-280/97 og T-293/97

1. Parternes anbringender

- 138 Grundig, Dr. Seufert og Crown har gjort gældende, at Kommissionen har tilsidesat deres ret til kontradiktion for så vidt som de i strid med deres udtrykkelige anmodning herom ikke blev hørt, inden den vedtog beslutningerne om, at der ikke i deres tilfælde var grundlag for at meddele fritagelse. Ifølge sagsøgerne er retten til kontradiktion et grundlæggende retsprincip, som Kommissionen skal overholde under enhver procedure, som kan munde ud i en bebyrdende afgørelse for den berørte, selv om der ikke er fastsat specielle bestemmelser vedrørende den pågældende procedure (jf. Domstolens dom af 12.2.1992, forenede sager C-48/90 og C-66/90, *Nederlandene m.fl. mod Kommissionen*, Sml. I, s. 565, præmis 44, dom af 29. juni 1994, sag C-135/92, *Fiskano mod Kommissionen*, Sml. I, s. 2885, præmis 39 og 40, og af 24.10.1996, sag C-32/95 P, *Kommissionen mod Lisrestal m.fl.*, Sml. I, s. 5373, præmis 21).

- 139 Den Franske Republik finder, at Kommissionen ikke har givet Kaufring, Crown, Horten, Dr. Seufert, Grundig, Hertie, Lema og Masco adgang til kontradiktion, for så vidt som den ikke klart har meddelt disse parter, i hvilket omfang der lægges dem manglende agtpågivenhed til last, og ikke gav dem mulighed for at gøre deres synspunkter gældende. Frankrig har i denne forbindelse henvist til Rettens dom af 9. november 1995 (sag T-346/94, France-Aviation mod Kommissionen, Sml. II, s. 2841) samt til den ovenfor i præmis 87 anførte dom i sagen Eyckeler & Malt mod Kommissionen (præmis 78).
- 140 Kommissionen har bestridt, at den undlod at høre sagsøgerne inden den vedtog de anfægtede beslutninger.
- 141 Kommissionen har i denne forbindelse først henvist til, at proceduren for toldfritagelse ikke kræver, at den part, der berøres af en beslutning, formelt deltager i proceduren, samt at Domstolen allerede flere gange har fastslået, at denne procedure giver de interesserede parter alle de nødvendige retlige garantier (Domstolens dom af 17.3.1983, sag 294/81, Control Data mod Kommissionen, Sml. s. 911, præmis 17, af 13.11.1984, forenede sager 98/83 og 230/83, Van Gend & Loos og Bosman mod Kommissionen, Sml. s. 3763, præmis 8 ff., og den ovenfor i præmis 35 nævnte dom i sagen CT Control (Rotterdam) og JCT Benelux mod Kommissionen, dommens præmis 48). Henvisningen til de procedurer, der finder anvendelse på antidumpingområdet, kan heller ikke rejse tvivl om de formelle regler, der finder anvendelse i denne sag, når henses til forskellene mellem disse typer af sager.
- 142 For det andet finder Kommissionen, at de principper, som Domstolen udviklede i Lisretal-sagen (anført ovenfor i præmis 138), ikke er relevante for de foreliggende sager, idet de vedrører et andet sagsforløb. Den beslutning, som dommen i denne sag vedrørte, var således blevet vedtaget af Kommissionen, uden at den berørte virksomhed var blevet hørt forinden, hverken af den nationale myndighed eller af institutionen. I de foreliggende sager blev sagsøgerne hørt af deres nationale

myndigheder og havde adgang til samtlige de faktiske oplysninger, der var afgørende. Kommissionen har i øvrigt understreget, at den baserede de anfægtede beslutninger på de sagsakter, der blev fremsendt af de nationale myndigheder, dvs. på faktiske oplysninger, der var sagsøgerne bekendt, og som de kunne have fremsat bemærkninger til.

- 143 Kommissionen har for det tredje understreget, at Retten allerede i den ovenfor i præmis 139 nævnte France-Aviation-dom indgående gennemgik spørgsmålet om, hvorvidt en kontradiktorisk procedure var påkrævet under en sag om toldfritagelse, og at den heri fastslog, at en bestemmelse, der ikke foreskriver, at institutionen skal høre den pågældende, ikke er retsstridig. Kommissionen har endvidere gjort gældende, at Retten i denne dom blot fastslog, at Kommissionen ikke respekterer kontradiktionsprincippet, såfremt den vedtager sin beslutning på grundlag af ufuldstændige sagsakter, eller såfremt den ikke tager hensyn til samtlige relevante omstændigheder, fordi den nationale myndighed ikke har foretaget en fuldstændig høring. Ifølge Kommissionen er dette ikke tilfældet i de foreliggende sager, dels for så vidt som den procedure, der gik forud for vedtagelsen af de anfægtede beslutninger, forløb forskriftsmæssigt, således at sagsøgerne havde fri adgang til at fremføre deres synspunkter for den nationale myndighed, dels fordi samtlige omstændigheder, som den anså for væsentlige, fandtes i sagsakterne.
- 144 Kommissionen har nærmere anført, at den efter den ovenfor i præmis 139 nævnte France-Aviation-dom har indført en ordning, hvorefter den berørte skal afgive en erklæring. Denne ordning indebærer, at de nationale myndigheder skal anmode den pågældende om at bekræfte, at denne er bekendt med de sagsakter, som myndighederne vil fremsende til Kommissionen, og ikke ønsker yderligere tilføjet. I mangel af en sådan erklæring kan fritagelsesansøgningen ikke behandles. Kommissionen har endvidere understreget, at i de foreliggende sager har samtlige sagsøgere med undtagelse af Grundig, Dr. Seufert og Crown afgivet en sådan erklæring. For så vidt angår Grundig, Dr. Seufert og Crown er det ikke relevant, at de har nægtet at afgive en sådan erklæring, for så vidt som en sammenligning af de fritagelsesansøgninger, som de indgav under den administrative procedure, og de annullationssøgsmål, de har anlagt til prøvelse af de beslutninger, proceduren mundede ud i, viser, at såvel Kommissionen som den nationale myndighed kendte samtlige relevante omstændigheder på tidspunktet for beslutningernes vedtagelse.

- 145 Kommissionen finder for det fjerde, at Den Franske Republiks henvisning til de principper, Retten udviklede i den ovenfor i præmis 87 anførte dom i sagen Eyckeler & Malt, ikke er relevant, for så vidt som de faktiske omstændigheder, som denne dom var baseret på, adskiller sig fra de faktiske omstændigheder i de foreliggende sager. I den sag, der lå til grund for denne dom, konstaterede Retten, at det kun var Kommissionen, der havde haft adgang til de oplysninger, der var nødvendige for at kontrollere præferenceordningen. Dette var ikke tilfældet i de foreliggende sager. Kommissionen finder endvidere, at kontradiktionsprincippet ikke nødvendigvis kræver, at den, der vil blive berørt af en bebyrdende afgørelse, skal høres af selve institutionen.
- 146 Kommissionen har i denne forbindelse henvist til, at der findes en lang række procedurer, hvor den berørte alene bliver hørt af de nationale myndigheder, og ikke af institutionen. Kommissionen har som eksempel på dette henvist til proceduren for fritagelse for told ved indførsel af videnskabelige apparater samt til Domstolens praksis vedrørende kontradiktionsprincippet under denne procedure (jf. Domstolens ovenfor i præmis 141 nævnte dom i sagen Control Data mod Kommissionen, og dom af 8.3.1988, sag 43/87, Nicolet Instrument, Sml. s. 1557).
- 147 Kommissionen har endelig for så vidt angår toldfritagelse understreget, at der bør sondres mellem kontradiktionsprincippet under den nationale procedure og under den fællesskabsretlige procedure. Såfremt den berørte vil bestride oplysninger, som de nationale myndigheder har fremsendt til Kommissionen, skal den pågældende anlægge sag for de nationale domstole.

2. Rettens bemærkninger

- 148 Det bemærkes indledningsvis, at den administrative toldprocedure for fritagelse for importafgifter, som reguleret ved forordning nr. 2454/93, i første række finder

sted på nationalt plan. Debitor skal indgive sin ansøgning om fritagelse til den nationale myndighed, der skal træffe afgørelse i overensstemmelse med artikel 899 ff. i forordning nr. 2454/93, der opregner en række situationer, hvori der kan eller ikke kan indrømmes fritagelse. En sådan afgørelse kan indbringes for de nationale domstole i medfør af toldkodeksens artikel 243, der igen kan forelægge sagen for Domstolen i henhold til EF-traktatens artikel 177 (nu artikel 234 EF) (jf. bl.a. Domstolens dom af 26.6.1990, sag C-64/89, *Deutsche Fernsprecher*, Sml. I, s. 2535, præmis 13).

- 149 Såfremt den nationale myndighed imidlertid finder, at den ikke er i stand til at træffe afgørelse på grundlag af de anførte bestemmelser, og fritagelsesansøgningen indeholder begrundelser, der kan udgøre en særlig situation, som skyldes omstændigheder, hvor den berettigede ikke har begået urigtigheder eller gjort sig skyldig i åbenbar forsømmelighed, forelægger den sagen for Kommissionen (artikel 905 i forordning nr. 2454/93). Under denne anden fase, der udelukkende finder sted på fællesskabsplan, træffer Kommissionen beslutning om, hvorvidt fritagelsen er begrundet, efter at have hørt en ekspertgruppe bestående af repræsentanter for alle medlemsstaterne. Denne beslutning kan indbringes til prøvelse for Fællesskabets retsinstanter i henhold til EF-traktatens artikel 173, stk. 4 (efter ændring nu artikel 230, stk. 4, EF).

- 150 Forordning nr. 2454/93 indeholder således kun regler om kontakter mellem den, der ansøger om fritagelsen, og den nationale myndighed på den ene side, og mellem den nationale myndighed og Kommissionen på den anden side. Der findes ingen regler om direkte kontakt mellem ansøgeren om fritagelsen og Kommissionen (jf. den ovenfor i præmis 139 nævnte *France-Aviation*-dom, præmis 30).

- 151 Det følger imidlertid af fast retspraksis, at under enhver procedure, der iværksættes over for en person, og som kan munde ud i en retsakt, der er bebyrdende for den pågældende, er retten til kontradiktion et grundlæggende

fællesskabsretligt princip, som skal overholdes, selv om der ikke er fastsat nogen bestemmelser vedrørende den pågældende procedure (jf. de ovenfor i præmis 138 nævnte domme i sagerne Nederlandene m.fl. mod Kommissionen, præmis 44, Fiskano mod Kommissionen, præmis 39, og Kommissionen mod Lisretal m.fl., præmis 21).

- 152 Når henses til det skøn, Kommissionen råder over, når den træffer beslutning om at anvende den generelle billighedsklausul i artikel 13 i forordning nr. 1430/79, må det navnlig i forbindelse med sager om godtgørelse af eller fritagelse for importafgifter sikres, at de berørte parter har lejlighed til at udtale sig (jf. Rettens ovenfor i præmis 139 nævnte France-Aviation-dom, præmis 34, og den ovenfor i præmis 87 nævnte dom i sagen Eyckeler & Malt, dommens præmis 77; Rettens dom af 17.9.1998, sag T-50/96, Primex Produkte Import-Export m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 3773, præmis 60, og af 18.1.2000, sag T-290/97, Mehibas Dortselaan mod Kommissionen, Sml. II, s. 15, præmis 46; jf. ligeledes i samme retning generaladvokat Mischo's forslag til afgørelse i den sag, hvori Domstolen afsagde dom den 19.10.2000, sag C-15/99, Hans Sommer, endnu ikke offentliggjort i Samling af Afgørelser, præmis 78-86). Dette resultat er så meget mere påkrævet, når Kommissionen som led i den enekompetence, den er tillagt i henhold til artikel 905 i forordning nr. 2454/93, vil fravige den nationale myndigheds indstilling for så vidt angår spørgsmålet, om betingelserne i artikel 13 i forordning nr. 1430/79 er opfyldt (jf. den ovenfor i præmis 139 nævnte France-Aviation-dom, præmis 36).
- 153 Kontradiktionsprincippet indebærer, at enhver person, der berøres af en bebyrdende afgørelse, skal have mulighed for at gøre sine synspunkter gældende, i det mindste i relation til de faktorer, Kommissionen har baseret sin afgørelse på til skade for den pågældende (jf. i samme retning de ovenfor i præmis 138 nævnte domme i sagerne Fiskano mod Kommissionen, præmis 40, og Kommissionen mod Lisrestal m.fl., præmis 21).
- 154 Det er ubestridt, at ingen af sagsøgerne i de foreliggende sager har haft mulighed for, inden de anfægtede beslutninger blev vedtaget, at tage stilling til og gøre deres synspunkter gældende i relation til de faktorer, som Kommissionen har lagt til grund for sin konstatering af, at fritagelsen ikke var begrundet.

- 155 Det er så meget mere beklageligt, som Kommissionen fraveg de nationale myndigheders opfattelse for så vidt angår opfyldelsen af betingelser, der fremgår af artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79, navnlig for så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt sagsøgerne havde gjort sig skyldig i en åbenbar forsømmelighed.
- 156 Det bemærkes i denne forbindelse, at de franske myndigheder ved fremsendelsen af sagsakter til Kommissionen på foranledning af ansøgningerne fra Masco og Lema klart havde præciseret, at fejlen ikke var kendelig for importørerne, således at disse måtte anses for at have været i god tro. I lighed hermed fandt de tyske myndigheder i sag T-186/97, T-187/97, T-190/97, T-191/97, 192/97, T-210/97 T-211/97 og T-293/97, at der ikke var grundlag for at antage, at sagsøgerne havde gjort sig skyldig i åbenbar forsømmelighed eller urigtigheder. Endelig fandt de nederlandske myndigheder i sag T-279/97 og T-280/97 at sagsøgerne havde været i god tro, og at de ikke havde udvist forsømmelighed.
- 157 Kommissionen fastslog imidlertid for første gang i de anfægtede beslutninger, dels at »de pågældende regler [var] velkendte og forholdsvis enkle hvad angår betingelserne for udstedelse af et ATR-certifikat, og den berettigede kunne følgelig ikke være uvidende herom«, dels at »en omhyggelig erhvervsdrivende burde have haft alvorlig tvivl om ATR-certifikaternes gyldighed«. Som svar på et skriftligt spørgsmål fra Retten præciserede Kommissionen på dette punkt, at den fandt, at samtlige sagsøgere havde gjort sig skyldig i åbenbar forsømmelighed.
- 158 Det bemærkes endvidere, at Kommissionen i de anfægtede beslutninger for første gang har gjort gældende, at den fandt, at de tyrkiske toldmyndigheder, der havde udstedt A.TR.1-attesterne, var blevet vildledt af de tyrkiske eksportørers urigtige oplysninger, uden forinden at give de berørte sagsøgere underretning om denne væsentlige konstatering.

- 159 Kommissionen har tilsidesat sagsøgernes ret til kontradiktion, idet den vedtog de anfægtede beslutninger uden at give de sagsøgere, der berørtes heraf, mulighed for at gøre deres synspunkter gældende i relation til de klagepunkter, som Kommissionen har lagt til grund.
- 160 Denne konstatering berøres ikke af den omstændighed, at flertallet af sagsøgerne havde afgivet en erklæring om, at de sagsakter, som de nationale myndigheder fremsendte til Kommissionen, var fuldstændige, og at de ikke havde yderligere at tilføje. Retten fastslog således i den ovenfor i præmis 152 nævnte dom i sagen Mehibas Dordtselaan mod Kommissionen (præmis 44), at »selv om det antages, at denne ordning sikrer, at den pågældende kan få lejlighed til at udtale sig i første etape af den administrative procedure, som gennemføres på nationalt plan, sikrer den imidlertid ikke overholdelsen af retten til kontradiktion i procedurens anden etape, som gennemføres for Kommissionen, efter at de nationale myndigheder har tilsendt den sagsakterne. Erklæringen om sagsakterne indgives således på et tidspunkt, hvor Kommissionen endnu ikke har haft lejlighed til at vurdere den pågældendes situation, endsi­ge taget foreløbig stilling til ansøgningen om godtgørelse«.
- 161 Det bemærkes endvidere, at Kommissionens anbringende om, at de anfægtede beslutninger udelukkende er baseret på de sagsakter, som de nationale myndigheder har fremsendt, dvs. på faktiske omstændigheder, som var sagsøgerne bekendt, og som de havde kunnet udtale sig om, ikke er relevant. Selv om det lægges til grund, at denne påstand er korrekt, indebar selve den omstændighed, at Kommissionen agtede at fravige de nationale myndigheders indstilling og at beslutte, at der ikke var grundlag for en toldfritagelse for sagsøgernes vedkommende, at den havde haft pligt til at informere disse om begrundelserne for de påtænkte beslutninger, således at de havde haft mulighed for at tage stilling til disse.
- 162 I betragtning af det således anførte finder Retten, at i det omfang ingen af sagsøgerne fik mulighed for at tage stilling til og gøre deres synspunkter gældende med hensyn til betydningen af de omstændigheder, der lagdes til grund til skade

for dem, er vedtagelsen af de beslutninger, der anfægtes under sagerne T-186/97, T-187/97, T-190/97, T-191/97, T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97, T-217/97, T-218/97, T-279/97, T-280/97 og T-293/97 behæftet med formangler.

- 163 Anbringendet om, at der er sket tilsidesættelse af retten til kontradiktion, er følgelig begrundet i relation til disse beslutninger.

C — Tilsidesættelse af retten til kontradiktion i sag T-147/99

1. Miller's argumentation

- 164 Der er enighed mellem Miller og Kommissionen om, at til forskel fra de beslutninger, der anfægtes under de øvrige forenede sager, er den beslutning, der anfægtes under denne sag, blevet vedtaget i overensstemmelse med den nye procedure, der er fastsat i artikel 872 a (for så vidt angår efteropkrævning) og artikel 906 a (for så vidt angår fritagelse) i forordning nr. 2454/93, hvori bestemmes, at den berørte skal høres, inden der træffes en beslutning, der ikke er gunstig for den pågældende (jf. ovenfor i præmis 40 og 45). I medfør af disse bestemmelser underrettede Kommissionen ved skrivelse af 24. november 1998 Miller om de omstændigheder, som bevirkede, at det ikke fandtes berettiget at undlade efteropkrævning eller toldfritagelse hos dette selskab. Miller tilkendegav ved skrivelse af 22. januar 1999 sin stilling hertil.
- 165 Miller gør imidlertid gældende, at selskabets ret til kontradiktion er blevet tilsidesat under den administrative procedure, i det omfang Kommissionen nægtede det indsigt i visse dokumenter. Anbringendet omfatter to led.

- 166 Miller gør for det første gældende, at Kommissionen tilsidesatte selskabets ret til kontradiktion, i det omfang institutionen ikke under den administrative procedure gav selskabet aktindsigt i de dokumenter, som den agtede at basere den anfægtede beslutning på.
- 167 Miller har i denne forbindelse henvist til, at Retten i den ovenfor i præmis 87 nævnte dom i sagen Eyckeler & Malt mod Kommissionen (præmis 80) bekræftede, at kontradiktionsprincippet ikke alene kræver, at den berørte part får lejlighed til at udtale sig om relevansen af de faktiske omstændigheder, som den omtvistede beslutning, der går parten imod, er baseret på, men også, at den pågældende i det mindste kan tage stilling til de dokumenter, som fællesskabsinstitutionen støtter sin afgørelse på.
- 168 Miller finder navnlig, at Kommissionen har handlet i strid med disse krav, idet den ikke gav selskabet aktindsigt i undersøgelsesrapporten samt i øvrige dokumenter vedrørende dette. Sagsøgeren gør således gældende, at det klart fremgår af fjerde og femte betragtning til den anfægtede beslutning, at den er baseret på resultaterne af denne undersøgelse. Det gøres endvidere gældende, at begrundelsen for at nægte aktindsigt, nemlig at det ikke var fornødent at fremsende undersøgelsesrapporten, idet denne alene bekræftede, at A.TR.1-attesterne var ugyldige, hvilket ifølge Kommissionen ikke blev bestridt af de nationale myndigheder, var irrelevant. Ifølge Miller lider denne begrundelse således af faktiske mangler. I modsætning til det af Kommissionen anførte, fremgår de faktiske omstændigheder, som institutionen baserede sin vurdering på (nemlig at de tyrkiske toldmyndigheder skulle være blevet vildledt af urigtige oplysninger afgivet af eksportørerne), ikke af andre dokumenter, som Miller havde adgang til, ligesom de belgiske myndigheder klart bestred disse omstændigheder. Begrundelsen lider endvidere af retlige mangler, idet det er fast retspraksis, at det ikke tilkommer Kommissionen at nægte aktindsigt i dokumenter med den begrundelse, at den ikke anser en sådan adgang for relevant (jf. den ovenfor i præmis 87 anførte dom i sagen Eyckeler & Malt mod Kommissionen, præmis 81).

- 169 Miller gør for det andet gældende, at selskabets ret til kontradiktion endvidere er blevet tilsidesat, i det omfang Kommissionen på trods af en begæring herom fra selskabet ikke gav det adgang til andre ikke-fortrolige, administrative dokumenter vedrørende sagen.

2. Kommissionens argumenter

- 170 Kommissionen har anerkendt, at kontradiktionsprincippet er et grundlæggende fællesskabsretligt princip, og at retten til aktindsigt er nært forbundet hermed, men bestrider, at Miller's ret til kontradiktion skulle være blevet tilsidesat under den administrative procedure.
- 171 Kommissionen har henvist til, at den under en procedure om fritagelse kun kan basere sin beslutning på de dokumenter, som fremsendes til den fra de nationale myndigheder, og som den berørte part har kunnet få kendskab til via denne myndigheder.
- 172 Den har i denne forbindelse henvist til, at Retten i den ovenfor i præmis 139 nævnte France-Aviation-dom fastslog, at retten til kontradiktion under en procedure vedrørende toldfritagelse først og fremmest skal tilgodeses i forholdet mellem den berørte part og den nationale myndighed, samt at institutionens eneste pligt i forhold til denne er at sikre sig, at de sagsakter, de nationale myndigheder har fremsendt, er fuldstændige, og at den berørte part har kunnet gøre sig bekendt med disse. I den foreliggende sag har Miller imidlertid bekræftet, at selskabet havde haft adgang til de belgiske myndigheders sagsakter.
- 173 Det er følgelig Kommissionens opfattelse, at Miller's ret til kontradiktion er blevet tilgodeset, for så vidt som den anfægtede beslutning er baseret på dokumenter, som selskabet har været bekendt med, eller som det i hvert fald har haft mulighed for at gøre sig bekendt med.

- 174 For så vidt angår undersøgelsesrapporten har Kommissionen anført, at den normalt fremsender sådanne interne rapporter til de berørte parter, inden den vedtager beslutninger, når den agter at henvise til rapporten som begrundelse for beslutningerne.
- 175 Kommissionen bemærker imidlertid, at den ikke fremsendte undersøgelsesrapporten, fordi denne kun indeholdt faktiske omstændigheder, som den berørte part allerede var gjort bekendt med gennem adgangen til de nationale myndigheders sagsakter.
- 176 Kommissionen finder i øvrigt, at Miller med urette gør gældende, at selskabet burde have haft adgang til samtlige ikke-fortrolige administrative dokumenter vedrørende sagen.

3. Rettens bemærkninger

- 177 For så vidt angår det anbringende Miller har gjort gældende vedrørende tilsidesættelse af retten til kontradiktion, er det alene fornødent at gennemgå anbringendets første led.
- 178 Der er enighed mellem parterne om, at Kommissionen ved skrivelse af 24. november 1998 opfordrede Miller til at tage stilling til den begrundelse, som den agtede at basere den anfægtede beslutning på, og at Miller tilkendegav sine synspunkter vedrørende disse begrundelser ved skrivelse af 22. januar 1999.
- 179 Det bemærkes imidlertid, at kontradiktionsprincippet ikke alene kræver, at den berørte part får lejlighed til at udtale sig om relevansen af de faktiske

omstændigheder, men også, at den pågældende i det mindste kan tage stilling til de for fællesskabsinstitutionen foreliggende dokumenter (Domstolens dom af 21.11.1991, sag C-269/90, Technische Universität München, Sml. I, s. 5469, præmis 25, og af 21.9.2000, sag C-462/98 P, *Mediocrurso* mod Kommissionen, endnu ikke offentliggjort i Samling af Afgørelser, præmis 36 og 37; den ovenfor i præmis 139 nævnte *France-Aviation*-dom, præmis 32, den ovenfor i præmis 87 nævnte dom i sagen *Eyckeler & Malt* mod Kommissionen, præmis 80, og den ovenfor i præmis 152 nævnte dom i sagen *Primex Produkte Import-Export m.fl.* mod Kommissionen, præmis 63).

- 180 Det skal følgelig undersøges, om Miller i den foreliggende sag havde mulighed for at tage stilling til de dokumenter, som Kommissionen baserede den anfægtede beslutning på.
- 181 Kommissionen har i denne forbindelse hævdet, at den alene baserede den anfægtede beslutning på de sagsakter, som de belgiske myndigheder havde fremsendt, og som sagsøgeren havde haft mulighed for at få kendskab til, således som det fremgår af dennes erklæring af 24. april 1998.
- 182 Det bemærkes imidlertid, at de belgiske myndigheders sagsakter, som Miller har anført, hverken omfattede undersøgelsesrapporten eller bilagene til denne rapport.
- 183 Det fremgår imidlertid klart af den anfægtede beslutning, at den i det mindste til dels er baseret på de konstateringer, som fremkom under denne kontrolundersøgelse, og som er nærmere angivet i den anførte rapport. Det hedder således nærmere i femte og sjette betragtning til den anfægtede beslutning:

»Ved en kontrol i Tyrkiet foretaget af repræsentanter for Europa-Kommissionens og flere af medlemsstaternes toldmyndigheder blev det i slutningen af 1993

konstateret, at de tyrkiske kompetente myndigheder ikke havde opkrævet denne udligningstold, men alligevel havde udstedt varecertifikaterne; Tyrkiet har aldrig i sin lovgivning fastsat regler om opkrævning af en eventuel udligningstold, og denne situation har været fra 1973 til 1994.

På grundlag af resultaterne af denne kontrol blev det konstateret, at de forelagte certifikater, som var påtegnet af de tyrkiske myndigheder, i det foreliggende tilfælde var ugyldige, da de i realiteten vedrørte fjernsyn, der var fremstillet i Tyrkiet, og hvis komponenter med oprindelse i tredjelande hverken var bragt i fri omsætning eller pålagt udligningstold; følgelig kunne disse produkter ikke omfattes af ordningen for frie varebevægelser ved indførslen i EF.«

184 Kommissionen har ikke bestridt, at det forholder sig således. Den finder derimod, at det ikke var fornødent at fremsende undersøgelsesrapporten til sagsøgeren, for så vidt som denne blot bekræftede de faktiske omstændigheder, som denne kunne have fået kendskab til under den administrative procedure for de belgiske myndigheder.

185 Denne argumentation kan ikke godtages. Det tilkommer således ikke Kommissionen at tages stilling til bestemte dokumenters relevans eller interesse for en parts kontradiktionsadgang. Som Retten fastslog i den ovenfor i præmis 87 nævnte dom i sagen Eyckeler & Malt mod Kommissionen (præmis 81), kan det nemlig ikke udelukkes, at dokumenter, som Kommissionen anser for irrelevante, kan have interesse for sagsøgeren. Hvis Kommissionen ensidigt kunne holde dokumenter uden for den administrative procedure, som muligvis ville kunne skade Kommissionen, ville dette kunne indebære en alvorlig tilsidesættelse af retten til kontradiktion for en virksomhed, der har ansøgt om fritagelse for

importafgifter (jf. i samme retning Rettens dom af 29.6.1995, sag T-36/91, ICI mod Kommissionen, Sml. II, s. 1847, præmis 93).

- 186 Kommissionens udsagn om, at undersøgelsesrapporten blot bekræftede faktiske omstændigheder, som sagsøgeren kunne have fået kendskab til under den administrative procedure for de belgiske myndigheder, og som ikke bestrides, kan ikke, selv om det antages at være korrekt, begrunde institutionens afslag på at meddele den pågældende rapport. Det kan således ikke udelukkes, at undersøgelsesrapporten indeholder en række faktiske omstændigheder, på grundlag af hvilke sagsøgeren kunne godtgøre, at selskabet i den foreliggende sag havde krav på toldfritagelse.
- 187 Det bemærkes endelig, at i det omfang Kommissionen agtede at basere den anfægtede beslutning i det mindste delvis på undersøgelsesrapporten, havde den pligt til at sikre sig, at Miller havde haft mulighed for at tage stilling til dette dokument enten under den nationale procedure eller under proceduren for Kommissionen. Det fremgår imidlertid klart af sagens akter, at Miller ikke har haft adgang til denne rapport under nogen af disse procedurer.
- 188 For så vidt angår Kommissionens argument vedrørende den erklæring, som Miller havde afgivet om, at de sagsakter, som de belgiske myndigheder havde fremsendt til Kommissionen, var fuldstændige, og at selskabet ikke havde noget at tilføje, bemærkes blot som anført ovenfor i præmis 160, at en sådan praksis ikke er tilstrækkelig til at garantere, at kontradiktionsprincippet overholdes under proceduren for Kommissionen.
- 189 På grundlag af det således anførte bemærkes, at Kommissionen har tilsidesat Miller's ret til kontradiktion, idet selskabet ikke fik mulighed for at tage stilling til undersøgelsesrapporten og bilagene hertil.

II — *Anbringendet om, at artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 blev tilsidesat, idet Kommissionen i de anfægtede beslutninger fastslog, at der ikke var grundlag for toldfritagelse*

A — *Parternes argumentation*

- 190 Samtlige sagsøgere og intervenienter gør gældende, at Kommissionen begik en åbenbar skønsfejl, da den i de anfægtede beslutninger fastslog, at betingelserne i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 vedrørende fritagelse for told ikke var opfyldt i de foreliggende sager, dvs. dels at der forelå særlige forhold, dels at der ikke var begået urigtigheder eller åbenlys forsømmelse af den berettigede.
- 191 Kommissionen bestrider at have foretaget et fejlskøn, da den i de anfægtede beslutninger fastslog, at betingelserne i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 ikke var opfyldt her.
- 192 Kommissionen har herved henvist til, at det fremgår af retspraksis, at henholdsvis artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 og artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79 tjener samme formål, nemlig at begrænse efteropkrævning af import- eller eksportafgifter til tilfælde, hvor efterbetaling er velbegrundet og forenelig med det grundlæggende princip om beskyttelse af den berettigede forventning. Betingelsen om urigtigheder eller åbenlys forsømmelse i artikel 13 i forordning nr. 1430/79 svarer således til betingelsen i artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79 om, at fejlen skal kunne forventes opdaget (jf. Domstolens dom af 1.4.1993, sag C-250/91, Hewlett Packard France, Sml. I, s. 1839, præmis 46, og Rettens dom af 5.6.1996, sag T-75/95, Günzler Aluminium mod Kommissionen, Sml. II, s. 497, præmis 55). I det omfang betingelserne i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 er kumulative, er det ikke relevant, om der foreligger

særlige forhold, såfremt den berørte har begået urigtigheder eller åbenlys forsømmelse. Kommissionen har endelig anført, at fejl fra toldmyndighedens side på visse betingelser kan betragtes som et særligt forhold som omhandlet i artikel 13 i forordning nr. 1430/79 (jf. den ovenfor i præmis 192 nævnte dom i Hewlett Packard France-sagen, præmis 42, 43 og 44).

- 193 På baggrund af denne retspraksis gør Kommissionen for det første gældende, at undladelse af at opkræve udligningsafgift, i modsætning til, hvad sagsøgerne og intervenienterne har hævdet, ikke skyldes en fejl, der kan tilskrives de kompetente myndigheders aktive adfærd, hvorfor denne omstændighed ikke skal betragtes som særlige forhold som omhandlet i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79.
- 194 Kommissionen bemærker hertil, således som det også fremgår af de anfægtede beslutninger, at de tyrkiske toldmyndigheder, der skal anses for de kompetente myndigheder, som omhandlet i artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79 (jf. Domstolens dom af 14.5.1996, forenede sager C-153/94 og C-204/94, Faroe Seafood m.fl., Sml. I, s. 2509, præmis 88), blev villedt af urigtige oplysninger afgivet af de tyrkiske eksportører, der i rubrik 13 i A.TR.1-attesterne havde bekræftet, at betingelserne for udstedelse af disse var opfyldt. Det fremgår imidlertid af retspraksis (jf. bl.a. Faroe Seafood-dommen, præmis 92) og af artikel 4, nr. 2, litra c), i forordning nr. 3799/86 eller i givet fald af artikel 904 i forordning nr. 2454/93, at fremlæggelse af falske attester i god tro ikke i sig selv udgør en omstændighed, der kan begrunde fritagelse.
- 195 På tilsvarende måde kan den omstændighed, at toldmyndighederne ikke gjorde indsigelse mod dokumenterne, ikke begrunde en berettiget forventning, medmindre myndighederne havde kendskab til alle de faktiske oplysninger, som var nødvendige, og importøren gik ud fra, at myndighederne havde et sådant kendskab (jf. den ovenfor i præmis 194 nævnte dom i sagen Faroe Seafood m.fl., præmis 93, 94 og 95). Sagsøgerne har imidlertid ikke kunnet godtgøre, at dette var tilfældet.

- 196 I modsætning til, hvad nogle af sagsøgerne og intervenienterne har hævdet, indebar de tyrkiske myndigheders administration af eksportstøtteprogrammet ikke, at disse udstedte de omtvistede attester med viden om, at fjernsynene indeholdt tredjelandskomponenter, som ikke var bragt i fri omsætning i Tyrkiet. Det gøres således gældende, at i det omfang de tyrkiske producenter, foruden tredjelandskomponenter, også kunne importere dele fra Fællesskabet som led i eksportstøtteprogrammet, kunne de tyrkiske myndigheder gyldigt udstede A.TR.1-attester for varer, der indeholdt sådanne komponenter. Det bemærkes endvidere, at dokumenter vedrørende eksportstøtteprogrammet, dvs. det såkaldte »export promotion document« og »export declarations«, ikke indeholdt oplysninger om art, oprindelse eller værdi af de dele, der faktisk var indbygget i fjernsynene. Til forskel fra de tyrkiske eksportører kunne de tyrkiske toldmyndigheder således ikke have kendskab til de relevante faktiske omstændigheder.
- 197 Kommissionen har i denne forbindelse anført, at i det omfang det er godtgjort, at de tyrkiske eksportører har afgivet sådanne urigtige oplysninger, som havde affødt en toldskyld, påhviler det ikke Kommissionen, men sagsøgerne, at godtgøre, at de tyrkiske toldmyndigheder ikke var blevet vildledt af disse angivelser.
- 198 Kommissionen har endvidere gjort gældende, at den tyrkiske lovgivers manglende gennemførelse af bestemmelserne om opkrævning af udligningsafgift ikke har kunnet skabe en berettiget forventning hos sagsøgerne om, at A.TR.1-attesterne var gyldige. Denne omstændighed var ikke til hinder for, at eksportørerne enten kunne have afstået fra at få udstedt sådanne attester eller, som Kommissionen fremhævede det i de anfægtede beslutninger, på anden måde kunne have opfyldt betingelserne for opnåelse heraf, nemlig ved at bringe tredjelandskomponenterne i fri omsætning ved indførsel af disse i Tyrkiet.
- 199 Kommissionen finder endvidere, at såfremt det anerkendtes, at de tyrkiske toldmyndigheders stempel på A.TR.1-attesterne kunne afføde en berettiget

forventning hos sagsøgerne, ville dette dels indebære, at enhver form for efteropkrævning af told blev umuliggjort, dels at erhvervsdrivende ikke skulle bære nogen økonomisk risiko.

- 200 For så vidt angår begrebet »de kompetente myndigheder« som omhandlet i artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79 finder Kommissionen endelig, at de tyrkiske myndigheder generelt og de tyrkiske toldmyndigheder ikke må forveksles. Den anførte artikel omhandler kun fejl begået af »de kompetente myndigheder selv«, dvs. af toldmyndighederne (jf. Domstolens dom af 27.6.1991, sag C-348/89, Mecanarte, Sml. I, s. 3277). Den understreger ligeledes, at det af begrundelserne for de anfægtede beslutninger fremgår, at disse kun angår fejl, der er begået af de tyrkiske myndigheder. Den bestrider endelig, at der skulle være tale om en stiltiende forståelse mellem de tyrkiske toldmyndigheder og de tyrkiske politiske myndigheder.
- 201 Kommissionen finder for det andet, således som den har fastslået i de anfægtede beslutninger, at den fejl, der blev begået af de tyrkiske myndigheder, nemlig undladelse af at opkræve udligningsafgift, var klart kendelig for sagsøgerne, således at der er grundlag for at antage, at de har gjort sig skyldige i åbenbar forsømmelighed.
- 202 Den har henvist til, at det af tillægsprotokollen og af bestemmelserne på bagsiden af A.TR.1-attesterne klart fremgår, at sådanne attester kun udstedes, såfremt visse betingelser er opfyldt.
- 203 Det fremgår desuden af artikel 9 i afgørelse nr. 5/72, at toldmyndighederne i indførselsstaten kan kræve en erklæring fra importøren, hvoraf det fremgår, at varerne opfylder betingelserne for anvendelse af bestemmelserne i tillægsprotokollen.

- 204 På baggrund af disse bestemmelser og sagsøgernes pligt til at udvise omhu, burde de have søgt oplysning om, hvorvidt de anførte betingelser var opfyldt, ligesom de som retsopløsende betingelse skulle have krævet, at leverandørerne gav oplysning om oprindelse og toldstatus for de komponenter, der indgik i de pågældende fjernsyn.
- 205 Ifølge Kommissionen må dette så meget mere kræves, som samtlige sagsøgere havde en større eller mindre grad af erhvervsmæssig erfaring med hensyn til import af fjernsyn med oprindelse i Tyrkiet.
- 206 Kommissionen bestrider i denne forbindelse et argument, som den tyske regering har gjort gældende om, at det ikke kan kræves af eksportører og importører, at de er bedre informeret og udviser en højere grad af påpasselighed end den tyrkiske stat, Kommissionen eller Associeringsrådet. Kommissionen understreger, at det er de erhvervsdrivende, der har ansvaret for de handelsmæssige transaktioner, som de foretager, da de som de eneste kender bestanddelene af og den toldmæssige status for de produkter, som de importerer eller eksporterer, eller skal søge dette oplyst.
- 207 Kommissionen har i denne forbindelse henvist til Domstolens dom af 17. juli 1997 (sag C-97/95, Pascoal & Filhos, Sml. I, s. 4209, præmis 59), hvori Domstolen antog, at »en påpasselig erhvervsdrivende, der kender de gældende regler, samtidig med, at han vurderer, hvilket udbytte en handel med præferenceberettigede varer kan indbringe, må kunne bedømme, hvilke risici der findes på det pågældende marked, og indkalkulere dem som normale ulemper i forbindelse med handelen«. I modsætning til Den Franske Republik anser Kommissionen denne dom for relevant, for så vidt som Domstolen tog stilling til spørgsmålet om, hvorvidt det var i strid med retfærdighedsprincippet og med princippet om forbud mod ugrundet berigelse på en andens bekostning, proportionalitetsprincippet, retssikkerhedsprincippet og princippet om god tro, såfremt en importør i god tro pålægges at svare told af varer, med hensyn til hvilke der er blevet begået en toldovertrædelse af eksportøren, uden at importøren på nogen måde har været involveret.

- 208 Såfremt det er godtgjort, at en af betingelserne i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79, nemlig ingen åbenlys forsømmelighed, ikke er opfyldt, er det Kommissionens opfattelse, at det var med rette, at den i de anfægtede beslutninger fastslog, at der ikke var grundlag for toldfritagelse.
- 209 Kommissionen har subsidiært bestridt sagsøgernes argumenter om, at der foreligger særlige forhold, der skyldes andre omstændigheder end de tyrkiske myndigheders fejl.
- 210 Kommissionen har i denne forbindelse henvist til, at for at det kan antages, at der foreligger »særlige forhold« som omhandlet i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79, må det kræves, at der er kausalitet mellem denne omstændighed og udstedelsen eller anerkendelsen af de varecertifikater, som den afgiftspligtiges berettigede forventning er baseret på. I den foreliggende sag skyldes den manglende opkrævning af udligningsafgiften og den deraf følgende ugyldighed af A-TR.1-attesterne alene den omstændighed, at de tyrkiske myndigheder var blevet vildledt af urigtige angivelser fra de tyrkiske eksportører. Der var således ikke kausalitet i forhold til de øvrige omstændigheder, som sagsøgerne har gjort gældende, bl.a. fejl begået af de tyrkiske myndigheder, Kommissionen og Associeringsrådet, eller de tyrkiske eksportørers efterbetaling af udligningsafgiften.
- 211 I øvrigt bestrider Kommissionen, at disse påstande er korrekte.
- 212 Den bestrider således, at den ikke skulle have opfyldt sine forpligtelser i relation til gennemførelsen af associeringsaftalen og tillægsprotokollen, som hævdet af visse af sagsøgerne.

- 213 Kommissionen har i denne forbindelse anført, at den første meddelelse om »Assistance mutuelle« blev udsendt til medlemsstaterne i januar 1989 efter en klage fra en sammenslutning af producenter i Fællesskabet over støtte til fordel for tyrkiske producenter, manglende betaling af told af tredjelandskomponenter og eventuel antidumping. Da medlemsstaterne ikke svarede på denne meddelelse, udsendte Kommissionen en ny meddelelse om »Assistance Mutuelle« i februar 1991 og indkaldte de berørte medlemsstater til et møde i Bruxelles i marts 1991, på hvilket den påtænkte kontrolundersøgelse i Tyrkiet blev behandlet. Det blev afholdt et yderligere møde i Bruxelles i februar 1992, på hvilket det konstateredes, at visse komponenter til fremstilling af fjernsynene havde oprindelse i Sydkorea eller Japan. Ved skrivelse af 9. august 1992 anmodede Kommissionen formelt om de tyrkiske myndigheders samarbejde, ligesom den afholdt et møde med henblik på forberedelse af en kontrolundersøgelse i Tyrkiet inden årets slutning. På dette møde, der fandt sted i februar 1993, erfarede Kommissionen for første gang, at Tyrkiet ikke havde indført en udligningsafgift. I samme periode havde Kommissionen udsendt en tredje meddelelse om »Assistance Mutuelle« til medlemsstaterne, hvori den anmodede dem om at kontrollere gyldigheden af A.TR.1-attesterne. Fællesskabsundersøgelsen, der oprindeligt var planlagt til april 1993, fandt sted i oktober og november 1993.
- 214 Kommissionen finder således, at den tilstrækkeligt hurtigt har truffet samtlige de foranstaltninger, der var nødvendige og mulige i denne sag, mens kun medlemsstaterne havde den fornødne kompetence til at anvende de fællesskabsretlige toldregler og kontrollere anvendelsen heraf, hvilket henhører under deres ansvarsområde.
- 215 Kommissionen finder, at den omstændighed, at de tyrkiske producenter efterfølgende havde betalt udligningsafgifter efter krav fra de nationale myndigheder, hverken indebærer, at den toldskyld, der opstod ved indførslen af fjernsynene, er ophørt, eller at de tyrkiske myndigheder ikke synes at have iværksat denne betaling på tilfredsstillende måde.

B — *Rettens bemærkninger*

1. Indledende betragtninger

a) Rækkevidden af artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79

- 216 Det bemærkes, at det følger af fast retspraksis, at artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 er en generel billighedsklausul (jf. bl.a. Domstolens dom af 15.12.1983, sag 283/82, Schoeller & Söhne mod Kommissionen, Sml. s. 4219, præmis 7).
- 217 I medfør af denne bestemmelse har debitor krav på toldfritagelse, når det godtgøres, at der dels foreligger særlige forhold, dels at der ikke er begået urigtigheder eller åbenlys forsømmelse af den berettigede (jf. i samme retning den ovenfor i præmis 87 nævnte dom i sagen Eyckeler & Malt mod Kommissionen, præmis 134).
- 218 Det fremgår af retspraksis, at der foreligger særlige forhold, når det fremgår af sagens omstændigheder, at den berørte befinder sig i en usædvanlig situation i forhold til andre erhvervsdrivende, der udfører samme aktivitet (jf. Domstolens dom af 25.2.1999, sag C-86/97, Trans-Ex-Import, Sml. I. s. 1041, præmis 21 og 22, og af 7.9.1999, sag C-61/98, De Haan, Sml. I. s. 5003, præmis 52 og 53), og, såfremt disse omstændigheder ikke foreligger, at den pågældende ikke har lidt tab som følge af efteropkrævning af told (Domstolens dom af 26.3.1987, sag 58/86, Coopérative agricole d'approvisionnement des Avirons, Sml. s. 1525, præmis 22).

219 For så vidt angår betingelsen om, at der ikke må være begået urigtigheder eller åbenlys forsømmelse, udtalte Domstolen i den ovenfor i præmis 192 nævnte dom i Hewlett Packard France-sagen (i præmis 46), at artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 og artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79 forfølger det samme formål, nemlig at begrænse efteropkrævninger af import- eller eksportafgifter til tilfælde, hvor en sådan opkrævning er berettiget, og hvor den er forenelig med et grundlæggende princip, f.eks. princippet om beskyttelse af den berettigede forventning. I dette perspektiv svarer betingelsen i artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79 om, at fejlen skulle kunne opdages, til betingelsen i artikel 13 i forordning nr. 1430/79 om urigtigheder eller åbenlys forsømmelse, således at betingelserne ifølge denne bestemmelse i forordning nr. 1430/79 skal vurderes på baggrund af betingelserne i artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79.

220 Det bemærkes endelig, at for så vidt som det af fast retspraksis fremgår, at betingelserne i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 er kumulative (jf. den ovenfor i præmis 192 nævnte dom i sagen Günzler Aluminium mod Kommissionen, præmis 54, og Domstolens dom af 26.11.1998, sag C-370/96, Covita, Sml. I, s. 7711, præmis 29), skal der meddeles afslag på fritagelse, såfremt blot én af disse betingelser ikke er opfyldt.

b) Kommissionens skønsmargin med hensyn til, om betingelserne i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 er opfyldt

221 Det bemærkes, at enhver fællesskabsinstitution, som agter at vedtage en beslutning, skal inddrage samtlige relevante faktiske omstændigheder, som den har fået kendskab til under udøvelsen af sin virksomhed, idet beslutningen i modsat fald vil være retsstridig som følge af fejlskøn. Relevante omstændigheder i den enkelte sag er faktiske omstændigheder, der skal tages i betragtning ved anvendelsen af de pågældende bestemmelser.

- 222 Det fremgår således af retspraksis, at Kommissionen skal inddrage alle relevante faktiske omstændigheder med henblik på at afgøre, om der foreligger særlige forhold, og at der hverken er begået urigtigheder eller åbenlys forsømmelse af den berettigede, som omhandlet i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 (jf. i samme retning Domstolens dom af 15.5.1986, sag 160/84, Oryzomyli Kavallas m.fl. mod Kommissionen, Sml. s. 1633, præmis 16, og den ovenfor i præmis 139 nævnte France-Aviation-dom, dommens præmis 34 og 36).
- 223 Denne forpligtelse indebærer i sager som de foreliggende, hvor de berørte til støtte for deres fritagelsesansøgninger har gjort gældende, at de kontraherende parter i en aftale, der forpligter Fællesskabet, har gjort sig skyldige i alvorlige forsømmelser, at Kommissionens vurdering af begrundelsen for disse ansøgninger skal omfatte samtlige faktiske omstændigheder i forbindelse med de omtvistede importere, som den har fået kendskab til under udøvelsen af den tilsyns- og kontrolfunktion, den har med hensyn til aftalen.
- 224 På baggrund af den forpligtelse, der som anført ovenfor i præmis 221 og 222 påhviler Kommissionen, og i betragtning af det billighedsprincip, som danner grundlag for artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79, kan Kommissionen derfor ikke udelade relevante oplysninger, som den er blevet bekendt med under udøvelsen af sine opgaver, og som, selv om de ikke indgik i de administrative sagsakter, som forelå under den nationale procedure, eventuelt kunne have begrundet en fritagelse i forhold til de berørte parter.
- 225 Det bemærkes endvidere, som det fremgår af den ovenfor i præmis 87 nævnte dom i sagen Eyckeler & Malt mod Kommissionen (præmis 133), at Kommissionen ganske vist råder over et skøn i forbindelse med anvendelsen af artikel 13 i forordning nr. 1430/79 (jf. den ovenfor i præmis 139 nævnte France-Aviation-dom, præmis 34), men den skal ved udøvelsen heraf foretage en reel afvejning af Fællesskabets interesse i at sikre, at toldbestemmelserne overholdes, og den interesse, som importøren, der er i god tro, har i ikke at lide tab, der går ud over de normale erhvervsrisici. Kommissionen kan derfor ved undersøgelsen af, om

fritagelsesansøgningen bør imødekommes, ikke nøjes med at tage hensyn til importørernes adfærd. Den skal også vurdere, hvilken indflydelse dens egen — eventuel forkerte — adfærd har haft på den opståede situation.

- 226 Ved vurderingen af, om Kommissionen har gjort sig skyldig i et åbenbart urigtigt skøn, da den i de anfægtede beslutninger fastslog, at betingelserne i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 ikke var opfyldt, skal der således tages hensyn til samtlige de dokumenter, der vedrører anvendelsen af bestemmelserne i associeringsaftalen og tillægsprotokollen for så vidt angår indførsel af farvefjernsyn med oprindelse i Tyrkiet i den omtvistede periode, som Kommissionen var bekendt med på det tidspunkt, hvor den vedtog de pågældende beslutninger.
- 227 På grundlag af disse dokumenter, som Kommissionen fremlagde som led i foranstaltningerne med henblik på sagens tilrettelæggelse af 29. oktober 1999, skal det undersøges, om omstændighederne i den foreliggende sag udgør særlige forhold, og om sagsøgerne har begået urigtigheder eller åbenlys forsømmelse.

2. Spørgsmålet, om betingelserne i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 er opfyldt

a) Spørgsmålet, om der foreligger særlige forhold

- 228 Samtlige sagsøgere gør under den foreliggende sag til støtte for deres fritagelsesansøgninger gældende, at de kontraherende parter har begået alvorlige fejl ved

anvendelsen af associeringsaftalen og tillægsprotokollen. Disse fejl skal anses for særlige forhold som omhandlet i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79.

- 229 Kommissionen har ikke bestridt, at de tyrkiske myndigheder har begået visse fejl ved anvendelsen af associeringsaftalen og tillægsprotokollen. Den finder imidlertid, at disse fejl ikke er årsag til de uregelmæssigheder, der fandt sted i forbindelse med de omtvistede importere. Ifølge Kommissionen skyldes de tyrkiske toldmyndigheders fejl, at myndighederne var blevet vildledt af de tyrkiske eksportører.
- 230 Indledningsvis bemærkes imidlertid, at den omstændighed, at de tyrkiske toldmyndigheder var blevet vildledt af de tyrkiske eksportører, ikke i sig selv er tilstrækkeligt til at udelukke, at omstændighederne i den foreliggende sag kan anses for at udgøre særlige forhold som omhandlet i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79.
- 231 Domstolen fastslog således i den ovenfor i præmis 200 nævnte Mecanarte-dom (præmis 23 og 24), at afgiftsskyldners berettigede forventning kun nyder beskyttelse i henhold til artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79, såfremt det er de kompetente myndigheder selv, der har skabt det grundlag, hvorpå afgiftsskyldners forventning hvilede. Således er det kun fejl, som kan tilskrives de kompetente myndigheders aktive adfærd, og som afgiftsskyldner ikke med rimelighed kunne forventes at have opdaget, som giver ret til, at der undlades efteropkrævning af told. Denne betingelse kan ikke anses for opfyldt, når de kompetente myndigheder er blevet vildledt, f.eks. med hensyn til varens oprindelse, af afgiftsskyldners urigtige angivelser, som myndighederne ikke skal kontrollere eller bedømme gyldigheden af. I et sådant tilfælde er det afgiftsskyldner, som ifølge Domstolens faste praksis bærer risikoen ved et handelsdokument, som ved en senere kontrol viser sig at være falsk.

- 232 Det bemærkes imidlertid, at disse betragtninger specielt vedrører artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79.
- 233 Retten udtalte således i den ovenfor i præmis 87 nævnte dom i sagen Eyckeler & Malt mod Kommissionen (præmis 136-139), at selv om artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79 og artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 forfølger det samme formål, er de to bestemmelser ikke sammenfaldende. Formålet med førstnævnte bestemmelse er således mere begrænset end formålet med sidstnævnte, for så vidt som den alene skal beskytte den afgiftspligtiges berettigede forventning med hensyn til, at samtlige forhold, som ligger til grund for afgørelsen om at foretage eller undlade efteropkrævning, er korrekte (jf. den ovenfor i præmis 194 nævnte dom i sagen Faroe Seafood m.fl., præmis 87). Som allerede anført, er artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 derimod en generel billighedsklausul.
- 234 Når de kompetente myndigheder, som f.eks. de tyrkiske toldmyndigheder, ikke har opkrævet told som følge af, at de blev vildledt af angivelser fra de tyrkiske eksportører, kan afgiftsskyldneren ikke støtte sig på artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79. Som det ligeledes fremgår af artikel 4, nr. 2, litra c), i forordning nr. 3799/86 og artikel 904, litra c), i forordning nr. 2454/93, kan den afgiftspligtige ikke påberåbe sig, at ugyldige attester, og følgelig de kompetente myndigheders fejl, i sig selv udgør særlige forhold som omhandlet i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/97 (jf. i samme retning den ovenfor i præmis 141 nævnte dom i sagen Van Gend & Loos mod Kommissionen, præmis 16, og den ovenfor i præmis 207 nævnte dom i sagen Pascoal & Filhos, præmis 57-60).
- 235 Disse bestemmelser udelukker derimod ikke, at den afgiftspligtige påberåber sig andre omstændigheder til støtte for sin fritagelsesansøgning i henhold til artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 (jf. i samme retning den ovenfor i præmis 87 nævnte dom i sagen Eyckeler & Malt mod Kommissionen, præmis 163 og 164). Det kan f.eks. ikke udelukkes, at de kompetente myndigheders forsømmelser som sådan opstod lettere som følge af Kommissionens utilstrækkelige kontrol med anvendelsen af bestemmelserne i associeringsaftalen. Som det

fremgår af den ovenfor nævnte dom i sagen Eyckeler & Malt mod Kommissionen, kan en sådan omstændighed udgøre særlige forhold som omhandlet i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79.

- 236 Den omstændighed, at det er fastslået, at de tyrkiske toldmyndigheder blev vildledt af de tyrkiske eksportører, udelukker ikke i sig selv, at der kan foreligge særlige omstændigheder som omhandlet i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79, hvorfor det skal undersøges, om der foreligger særlige forhold i den foreliggende sag.

De tyrkiske myndigheders forsømmelser

- 237 Det bemærkes, at ifølge artikel 7 i associeringsaftalen træffer de kontraherende parter alle almindelige eller særlige foranstaltninger, som er egnede til at sikre opfyldelsen af de forpligtelser, der følger af aftalen, og afholder sig fra at træffe foranstaltninger, der vil kunne bringe virkeliggørelsen af aftalens målsætning i fare. Denne bestemmelse udtrykker princippet *pacta sunt servanda*, samt princippet om god tro, der et princip, som skal overholdes af parterne i en folkeretlig aftale (Rettens dom af 22.1.1997, sag T-115/94, Opel Austria mod Rådet, Sml. II, s. 39, præmis 90).
- 238 Det bemærkes for det første, at der er forløbet mere end 20 år, uden at de tyrkiske myndigheder har gennemført bestemmelserne om udligningsafgift som omhandlet i artikel 3, stk. 1, i tillægsprotokollen og afgørelse nr. 2/72. Uden denne gennemførelse kunne de tyrkiske toldmyndigheder ikke lovligt udstede A.TR.1-attester for varer, herunder farvefjernsyn, hvori der indgår tredjelandskomponenter, der ikke er blevet bragt i fri omsætning i Tyrkiet.

- 239 Det bemærkes for det andet, at de tyrkiske myndigheder i den omtvistede periode gennemførte foranstaltninger, der enten ikke var i overensstemmelse med bestemmelserne i associeringsaftalen og tillægsprotokollen, eller ikke sikrede, at disse bestemmelser blev anvendt korrekt for så vidt angik eksport af varer (herunder farvefjernsyn) til Fællesskabet.
- 240 Det bestrides således ikke, at den tyrkiske regering i juni 1992 vedtog to dekreter, hvis bestemmelser klart var i strid med associeringsaftalen og tillægsprotokollen.
- 241 Dekret 92/3177 bestemte i strid med artikel 3, stk. 1, i tillægsprotokollen og afgørelse nr. 2/72, at der ikke skulle opkræves udligningsafgift af tredjelandskomponenter, der var indbygget i fjernsyn bestemt til Fællesskabet, medmindre det fremgår af en sagkyndig rapport, at værdien af disse dele overstiger 56% af fjernsynenes totale fob-værdi.
- 242 Som Kommissionen har anført, er det i denne forbindelse uden betydning, at dette dekret aldrig blev anvendt af de tyrkiske myndigheder. En udtrykkelig vedtagelse af en foranstaltning, der strider mod bestemmelser i tillægsprotokollen og en afgørelse truffet af Associeringsrådet, udgør som sådan en tilsidesættelse af den forpligtelse, der er fastsat i artikel 7 i associeringsaftalen. Dette resultat forstærkes yderligere af skrivelsen af 28. juli 1992, hvorved de tyrkiske myndigheder fremsendte en kopi af dekretet til Associeringsrådet, og det fremgik, at dekretet skulle eliminere Fællesskabets betænkeligheder med hensyn til anvendelsen af associeringsaftalen og tillægsaftalen på eksport af farvefjernsyn med oprindelse i Tyrkiet.
- 243 For så vidt angår dekret 92/3127, hvorved der indførtes en nul-sats for katoderør til farvefjernsyn med oprindelse i Fællesskabet eller tredjelande, fremgår det af

undersøgelserapporten, at Tyrkiet i strid med associeringsaftalen ikke underrettede Fællesskabet om, at man agtede at vedtage en sådan foranstaltning.

- 244 Det bestrides i øvrigt ikke, at de tyrkiske myndigheder i den omtvistede periode havde gennemført det nævnte eksportfremmeprogram, der tillod toldfri indførsel af tredjelandskomponenter, såfremt komponenterne indbyggedes i varer, der efterfølgende eksporteredes til Fællesskabet eller tredjelande. Som følge af de tyrkiske myndigheders manglende gennemførelse af ordningen om udligningsafgift kunne der ikke indbygges tredjelandskomponenter, der var indført i henhold til dette program, i varer, der var bestemt til Fællesskabet, idet de tyrkiske toldmyndigheder ikke havde mulighed for at opkræve udligningsafgift af sådanne komponenter.
- 245 Det fremgår imidlertid af undersøgelsesrapporten, at størstedelen af de tredjelandskomponenter, der blev indbygget i de fjernsyn, der var bestemt til Fællesskabet i den omtvistede periode, var blevet indført toldfrit i henhold til eksportfremmeprogrammet.
- 246 Endvidere har Kommissionen flere gange i sine skriftlige indlæg og i retsmødet understreget, at de tyrkiske toldmyndigheder havde udstedt A.TR.1-attester uden at have nogen form for præcise oplysninger om art, oprindelse eller værdi af de komponenter, der reelt var indbygget i fjernsynene, der var bestemt til Fællesskabet, til trods for at myndighederne havde til opgave at føre tilsyn og kontrol med eksportfremmeprogrammet. Ifølge Kommissionen fandt eksportfremmeprogrammet anvendelse på de importerede komponenters samlede værdi, og der findes ikke dokumenter, på grundlag af hvilke der kan etableres en direkte forbindelse mellem de forskellige importerede dele og det færdige apparat, der er bestemt til eksport.
- 247 Dette forhold kræver særlig opmærksomhed. Det bekræfter således, at de tyrkiske myndigheder havde indført en støtteordning, der ikke gav de tyrkiske

toldmyndigheder mulighed for at kontrollere, at det ikke anvendtes i strid med bestemmelser i associeringsaftalen og tillægsprotokollen, uanset at disse havde fået til opgave at føre tilsyn og kontrol med denne ordning. Denne omstændighed har, som Kommissionen har anført, utvivlsomt bidraget til, at de tyrkiske toldmyndigheder, der udstedte A.TR-1-attesterne, eventuelt er blevet villedt af de tyrkiske eksportørers angivelser.

248 Det er imidlertid tvivlsomt, om de tyrkiske myndigheder reelt blev villedt af eksportørernes angivelser.

249 I modsætning til, hvad Kommissionen har gjort gældende, er den omstændighed alene, at de tyrkiske eksportører i rubrik 13 på A.TR.1-attesterne bekræfter, at betingelserne for udstedelsen var opfyldt, ikke i sig selv bevis for, at de tyrkiske toldmyndigheder, der udstedte attesterne, var blevet villedt. Som det ligeledes fremgår af den ovenfor i præmis 194 nævnte dom i sagen Faroe Seafood m.fl. (præmis 95), skal det ved afgørelsen af, om de kompetente myndigheder er blevet villedt af eksportørernes angivelser, undersøges, om disse har afgivet deres angivelser i tillid til, at myndighederne havde kendskab til alle de faktiske oplysninger, som var nødvendige ved anvendelsen af de omhandlede toldbestemmelser, og om myndighederne trods dette kendskab ikke har gjort indsigelse mod oplysningerne i eksportørens toldangivelser. Såfremt det således fastslås, at de kompetente myndigheder havde kendskab til alle de faktiske oplysninger, som var nødvendige ved anvendelsen af de pågældende toldbestemmelser, er det åbenbart, at myndighederne ikke har kunnet villedes af eksportørernes angivelser.

250 Visse af sagsøgerne har med en vis grad af sandsynlighed godtgjort, bl.a. på grundlag af oplysninger i eksportangivelserne og A.TR.1-attesterne samt under henvisning til myndighedernes tilsyns- og kontrolfunktion ved anvendelsen af eksportfremmeprogrammet, at disse myndigheder var, eller i det mindste burde have været bekendt med, at der indgik tredjelandskomponenter, der var importeret i henhold til det pågældende program, i farvefjernsynene.

- 251 Dette resultat underbygges endvidere af, som det fremgår af kontrolundersøgelsesrapporten, at det var import- og eksporttolddokumenter, der gav mulighed for under kontrolundersøgelsen at fastslå, at der forelå toldfri indførsel af tredjelandskomponenter, der efterfølgende var blevet eksporteret som færdige produkter i henhold til eksportfremmeprogrammet. Det følger heraf, at de tyrkiske toldmyndigheder, der påtegnede dokumenterne, kunne have foretaget en sådan konstatering. Den omstændighed, at myndighederne ikke havde adgang til indførselsangivelser, bekræfter, som det er vedgået af Kommissionen, at deres funktion var mangelfuld.
- 252 Kommissionen har i øvrigt i retsmødet udtrykkeligt anerkendt, at de centrale tyrkiske toldmyndigheder var bekendt med, at der indgik tredjelandskomponenter, der var indført i henhold til eksportfremmeprogrammet, i de farvefjernsyn, der toldfrit skulle eksporteres til Fællesskabet i henhold til A.TR.1-attester. I modsætning til, hvad Kommissionens har anført, omfatter begrebet »de kompetente myndigheder« ikke alene selve de toldmyndigheder, der udstedte A.TR.1-attesterne. Det fremgår således af den ovenfor i præmis 200 nævnte dom i Mecanarte-sagen (præmis 22), at »da der ikke gives en præcis og udtømmende definition af 'kompetente myndigheder' i forordning nr. 1697/79 eller i gennemførelsesforordning nr. 1573/80, som gjaldt på det tidspunkt, som er relevant for hovedsagens faktiske omstændigheder, må enhver myndighed, der i embeds medfør meddeler oplysninger af betydning for spørgsmålet om efteropkrævning af told, og som dermed kan give anledning til en berettiget forventning hos afgiftsskyldner, anses for en 'kompetent myndighed' efter betydningen i artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79. Dette er bl.a. tilfældet med hensyn til eksportmedlemsstatens toldvæsen, som handler i forbindelse med toldangivelsen.«
- 253 Det fremgår endelig af sagens akter, at de tyrkiske myndigheder lod medgå lang tid, inden de indgik i et aktivt samarbejde med Kommissionen med henblik på at løse problemerne vedrørende indførsel af farvefjernsyn fra Tyrkiet.
- 254 Det fremgår således af undersøgelsesrapporten, at til trods for en officiel begæring om administrativt samarbejde af 12. august 1992 til de tyrkiske

myndigheder, måtte kontrolundersøgelsen i Tyrkiet udsættes flere gange som følge af disse myndigheders afslag. Undersøgelsen kunne først finde sted i slutningen af 1993, dvs. halvandet år senere.

255 Uanset at det ligeledes fremgår af de tyrkiske myndigheders skrivelse af 28. juli 1992 til Associeringsrådet, at disse var bekendt med, at den nationale lovgivning ikke var i overensstemmelse med associeringsaftalen, i det omfang der ikke heri fandtes bestemmelser om udligningsafgift, blev de nødvendige foranstaltninger først vedtaget og anvendt i løbet af 1994.

256 På grundlag af det således anførte bemærkes, at de tyrkiske myndigheder udviste grove forsømmelser ved anvendelsen af associeringsaftalen og tillægsprotokollen. Disse forsømmelser har utvivlsomt bidraget til, at der kunne forekomme uregelmæssigheder med hensyn til eksport af fjernsyn med oprindelse i Tyrkiet bestemt til Fællesskabet. De giver ligeledes anledning til tvivl om de tyrkiske myndigheders vilje til at sikre en korrekt anvendelse af bestemmelserne i associeringsaftalen og i tillægsprotokollen for så vidt angår eksporter.

Forsømmelser, der kan tilskrives Kommissionen

257 I medfør af traktatens artikel 155 (nu artikel 211 EF) og princippet om god forvaltningsskik havde Kommissionen pligt til at sikre, at associeringsordningen og tillægsprotokollen blev anvendt korrekt (jf. i samme retning, den ovenfor i præmis 87 nævnte dom i sagen Eyckeler & Malt mod Kommissionen, præmis 165 (kontrolpligt med hensyn til Hilton-kødkontingentet) samt, om end mindre udtrykkeligt, Domstolens dom af 15.1.1987, sag 175/84, Krohn mod Kommissionen, Sml. s. 97, præmis 17, vedrørende maniok-kontingentet, indført inden for rammerne af EØF-Thailand-aftalen).

- 258 Denne forpligtelse følger ligeledes af associeringsaftalen (jf. bl.a. artikel 6, 7 og 25) samt af en række afgørelser truffet af Associeringsrådet vedrørende anvendelsen af artikel 2 og 3 i tillægsprotokollen. Det er således i artikel 4 i afgørelse nr. 3/72 om de nærmere regler for opkrævning af udligningsafgift bestemt, at »Fællesskabet og Tyrkiet underretter gensidigt hinanden og Associeringsrådet om de foranstaltninger, der træffes med henblik på at sikre, at afgørelsen anvendes ensartet«. Det bestemmes endvidere i artikel 12 i afgørelse nr. 5/72, at »Tyrkiet, medlemsstaterne og Fællesskabet træffer hver for sit vedkommende de foranstaltninger, som gennemførelse af denne afgørelse kræver«.
- 259 Det bemærkes endelig, at Kommissionen er repræsenteret i Associeringsrådet (artikel 23 i associeringsaftalen), samt at den deltager som Fællesskabets repræsentant i forskellige udvalg, herunder i Toldsamarbejdsudvalget, som blev oprettet af Associeringsrådet (artikel 24). Kommissionen har endvidere en fast repræsentation i Tyrkiet, der skal sikre, at den får troværdige oplysninger om den politiske, juridiske og økonomiske udvikling i Tyrkiet.
- 260 Det kan imidlertid på grundlag af sagens akter konstateres, at Kommissionen har udvist visse forsømmelser med hensyn til kontrollen med anvendelsen af associeringsaftalen og tillægsprotokollen.
- 261 Det bemærkes for det første, at det påhvilede Kommissionen som led i dens kontrol med anvendelsen af associeringsaftalen at sikre, at de tyrkiske myndigheder havde gennemført bestemmelserne i tillægsprotokollen vedrørende udligningsafgift korrekt. Som anført ovenfor i præmis 238, ventede de tyrkiske myndigheder imidlertid mere end 20 år på at gennemføre disse bestemmelser i deres nationale lovgivning.

- 262 I lighed hermed påhvilede det Kommissionen at sikre, at bestemmelserne i deres helhed var kommet Fællesskabets erhvervsdrivende til kendskab, for at de kunne få virkning i forhold til disse. Som en række af sagsøgerne og intervenienterne imidlertid har bemærket, har hverken afgørelse nr. 2/72 (vedrørende fastsættelse af udligningsafgiftssatsen) eller afgørelse nr. 3/72 (vedrørende nærmere regler for opkrævning af udligningsafgiften) været offentliggjort i EF-Tidende, hvilket ikke bestrides af Kommissionen.
- 263 For det andet fremgår det af oplysningerne i sagen, at uanset at Kommissionen rådede over samstemmende oplysninger om, at der var problemer vedrørende de tyrkiske myndigheders anvendelse af associeringsaftalen og tillægsprotokollen, tøvede den med at reagere på disse oplysninger.
- 264 Kommissionen fik således i 1987, eller senest ved klage indgivet den 5. oktober 1988 af European Association of Consumer Electronics Manufacturers (EACEM), oplysning om, at bestemmelserne i associeringsaftalen og i tillægsprotokollen ikke reelt blev overholdt for så vidt angik eksport af farvefjernsyn med oprindelse i Tyrkiet.
- 265 Efter at have sendt en første »Assistance Mutuelle«-meddelelse til medlemsstaterne i januar 1989 ventede Kommissionen to år, før den traf nye foranstaltninger, nemlig udsendelsen af en anden »Assistance Mutuelle«-meddelelse, i februar 1991 og organiserede et møde med repræsentanter for de berørte medlemsstater i marts 1991.
- 266 Dernæst ventede den indtil august 1992, inden den underrettede de tyrkiske myndigheder om problemerne med hensyn til eksport af farvefjernsyn med oprindelse i Tyrkiet, hvorved den anmodede om et administrativt samarbejde herom med disse.

- 267 Som svar på et spørgsmål fra Retten bekræftede Kommissionen yderligere, at den for første gang fik kendskab til, at de tyrkiske myndigheder ikke havde gennemført bestemmelserne om udligningsafgift på et møde med disse i februar 1993, dvs. mere end 20 år efter, at tillægsprotokollen var vedtaget. Det bemærkes imidlertid, som ovenfor anført, at de tyrkiske myndigheder i juli 1992 havde underrettet Associeringsrådet og Kommissionen om, at man, i strid med tillægsprotokollen og afgørelse nr. 2/72, havde vedtaget foranstaltninger om opkrævning af tillægsafgift på tredjelandskomponenter, der var indbygget i fjernsyn bestemt til Fællesskabet. En sådan oplysning burde have foranlediget Kommissionen til endelig at rejse spørgsmål om de tyrkiske myndigheders anvendelse af bestemmelserne om tillægsafgift.
- 268 For det tredje bemærkes, at Kommissionen ikke handlede tilstrækkeligt agtpågivende, idet den ikke på et tidligere tidspunkt advarede importørerne i Fællesskabet (herunder sagsøgerne) om de mulige risici, som de løb ved import af farvefjernsyn fra Tyrkiet. Det fremgår således af oplysningerne i sagen, at sagsøgerne indtil slutningen af 1992 ingen oplysninger havde fået hverken om de problemer, der var i forbindelse med anvendelsen af tillægsprotokollen for så vidt angik import af farvefjernsyn fra Tyrkiet, eller om den tvivl, som de forskellige fællesskabsinstanser og de nationale myndigheder havde med hensyn til gyldigheden af A.TR.1-attesterne.
- 269 Endelig er det åbenbart, at Kommissionen har undladt at opfylde sine forpligtelser, idet den ikke i tide underrettede Associeringsrådet og de forskellige instanser, der henhører under dette, bl.a. Toldsamarbejdsudvalget, for at opnå en afklaring af situationen og om nødvendigt for at træffe de foranstaltninger, der var påkrævet for at formå de tyrkiske myndigheder til at overholde bestemmelserne i associeringsaftalen og tillægsprotokollen. Det fremgår således af oplysningerne i sagen, at problemerne med hensyn til eksport af farvefjernsyn fra Tyrkiet første gang blev rejst på Toldsamarbejdsudvalgets møde den 3. december 1992, og at dette møde var det første efter en pause på næsten ti år. Det fremgår ligeledes af Kommissionens svar på et skriftligt spørgsmål fra Retten, at Associeringsrådet åbenbart ikke trådte sammen før i februar 1993.

- 270 Det bemærkes i øvrigt, at Kommissionen har undladt at bringe tvistemålsproceduren i associeringsaftalens artikel 25 i anvendelse. Det følger af aftalens opbygning, at Kommissionen først burde have bragt denne procedure i anvendelse, inden den fastslog, at A.TR.1-attesterne, som de tyrkiske myndigheder havde udstedt, var ugyldige. Dette resultat støttes endvidere af, at associeringsaftalen, som bekræftet af Kommissionen i et svar på et skriftligt spørgsmål fra Retten, ikke giver mulighed for, at en kontraherende part fastslår, at attester, som toldmyndighederne i en anden kontraherende stat har udstedt, er ugyldige. En sådan fremgangsmåde synes endvidere vanskeligt forenelig med kompetencefordelingen mellem aftaleparternes toldmyndigheder og princippet om, at toldadministrationen i importstaten anerkender de vurderinger, som toldadministrationen i eksportstaten lovligt har foretaget (jf. i samme retning Domstolens dom af 12.7.1984, sag 218/83, *Les Rapides Savoyards*, Sml. s. 3105, præmis 26, og af 7.12.1993, sag C-12/92, *Huygen m.fl.*, Sml. I. s. 6381, præmis 24 og 25).
- 271 På denne baggrund kan Kommissionens argument om, at dens holdning skyldtes de spændinger, der havde igennem nogen tid havde præget forholdet mellem Fællesskabet og Tyrkiet, ikke godtages.
- 272 Det bemærkes således, at sådanne spændinger ikke fritager Kommissionen for, i dens egenskab af vogter af traktaten og af aftaler, der er indgået i medfør heraf, at forvisse sig om, at et tredjeland korrekt opfylder de forpligtelser, det har påtaget sig i henhold til en aftale indgået med Fællesskabet, ved hjælp af de midler, der er fastsat i denne aftale eller afgørelser truffet i medfør heraf. Såfremt den som følge af spændinger ikke er i stand til at opfylde denne forpligtelse, herunder fordi de midler, den råder over, viser sig at være uanvendelige eller utilstrækkelige, påhviler det den i hvert fald snarest muligt at underrette medlemsstaterne om de foranstaltninger, der bør træffes, for at undgå, at Fællesskabet og de erhvervsdrivende i Fællesskabet eventuelt lider skade. Kommissionen kan under ingen omstændigheder anvende den enekompetence, som den er tillagt med hensyn til efteropkrævning af og fritagelse for importtold, til at afbøde forsømmelser ved anvendelsen af en aftale mellem Fællesskabet og et tredjeland.

- 273 Det fremgår således af det anførte, at Kommissionen har udvist grove forsømmelser med hensyn til sin kontrol med anvendelsen af associeringsaftalen og tillægsprotokollen, samt at disse forsømmelser har medvirket til, at der har kunnet forekomme uregelmæssigheder ved indførslen af farvefjernsyn med oprindelse i Tyrkiet i den omtvistede periode.

Passivitet fra Associeringsrådets side

- 274 For så vidt angår Associeringsrådet bemærkes blot, at dettes hovedformål ifølge associeringsaftalens artikel 22 er at træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre aftalens funktion, og at den overholdes af de kontraherende parter.
- 275 Det er imidlertid åbenbart, at Associeringsrådet igennem mere end 20 år undlod at træffe foranstaltninger for at sikre, at Tyrkiet overholdt bestemmelserne om udligningsafgift.

b) Åbenlys forsømmelse eller urigtigheder foreligger ikke

- 276 Det er uomtvistet mellem parterne, at sagsøgerne ikke har gjort sig skyldige i urigtigheder.
- 277 Sagsøgerne finder derimod, at Kommissionen har begået en skønsfejl, da den i de anfægtede beslutninger fastslog, at de havde udvist åbenlys forsømmelse, for så vidt som bestemmelserne var bekendt og relativt enkle, hvad angik betingelserne

for udstedelse af et A.TR.1-varecertifikat, således at de ikke kunne være uvidende om og som omhyggelige erhvervsdrivende burde have næret alvorlig tvivl med hensyn til gyldigheden af de omtvistede attester.

278 I den henseende bemærkes, som ovenfor anført, at det fremgår af retspraksis, at betingelsen i artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79 om, at fejlen skal kunne opdages, svarer til betingelsen i artikel 13 i forordning nr. 1430/79 om urigtigheder eller åbenlys forsømmelse.

279 Det fremgår endvidere af retspraksis, at bedømmelsen af, om en fejl, som omhandlet i artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1697/79, kan opdages, skal ske under hensyntagen til især fejlens nærmere beskaffenhed samt til den erhvervsdrivendes erfaring og agtpågivenhed (jf. ligeledes i samme retning, Domstolen dom i den ovenfor i præmis 148 nævnte Deutsche Fernsprecher-sag, præmis 24, dom af 8.4.1992, sag C-371/90, Beirafrio, Sml. I. s. 2728, præmis 21, af 16.7.1992, sag C-187/91, Belovo, Sml. I, s. 4937, præmis 17, og den ovenfor i præmis 192 nævnte Hewlett Packard France-dom, præmis 22; jf. med hensyn til artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79, den ovenfor i præmis 26 nævnte Söhl & Söhlke-dom, præmis 51-60). Denne vurdering skal ske under hensyn til de i dette tilfælde foreliggende omstændigheder (den ovenfor i præmis 194 nævnte dom i sagen Faroe Seafood m.fl., præmis 101).

280 Det er på grundlag af disse principper, at det skal undersøges, om Kommissionen med føje kunne antage, at sagsøgerne havde udvist åbenlys forsømmelse.

281 Hertil bemærkes for det første, at sagsøgerne er selskaber med en vis erfaring med hensyn til import af elektronisk udstyr.

- 282 Det bemærkes for det andet, at det fremgår af retspraksis, at fejlens karakter navnlig skal bedømmes på baggrund af det tidsrum, der forløb, inden myndighederne greb ind (Domstolens dom af 12.12.1996, sag C-38/95, Foods Import, Sml. I, s. 6543, præmis 30), og de omhandlede bestemmelsers kompleksitet (Domstolens dom af 4.5.1993, sag C-292/91, Weis, Sml. I, s. 2219, præmis 17).
- 283 I den foreliggende sag er det åbenbart, at de tyrkiske toldmyndigheder udstedte A.TR.1-attester for varerne, uden at disse opfyldte de betingelser for udstedelse, der i hvert fald var gældende i den omtvistede periode, dvs. igennem mere end tre år.
- 284 Det bemærkes endvidere, at i modsætning til, hvad Kommissionen har anført, er de pågældende bestemmelser særdeles komplekse.
- 285 Det bemærkes således, at det ikke på baggrund af en simpel gennemlæsning af bestemmelserne om præferenceordningen, dvs. artikel 2 og 3 i tillægsprotokollen og Associeringsrådets afgørelser vedrørende anvendelse af disse bestemmelser, var muligt for sagsøgerne at erkende, at de tyrkiske myndigheder havde begået en fejl, da de udstedte A.TR.1-attesterne for farvefjernsynene (jf. i samme retning den ovenfor i præmis 194 nævnte dom i sagen Faroe Seafood m.fl., præmis 100).
- 286 Det bemærkes som anført ovenfor, at hverken afgørelse nr. 2/72 eller afgørelse nr. 3/72 er blevet offentliggjort i EF-Tidende, hvilket ikke bestrides af Kommissionen.
- 287 Den omstændighed, at disse afgørelser ikke er blevet offentliggjort, må anses for en særlig grov mangel. Det er således bemærkelsesværdigt, at Kommissionen

bebrejder sagsøgerne, at disse ikke var bekendt med bestemmelserne om opkrævning af udligningsafgift, uanset at visse af disse bestemmelser aldrig var blevet offentliggjort. Som følge af denne manglende offentliggørelse af afgørelse nr. 2/72 kan det ikke antages, at erhvervsdrivende i eller uden for Fællesskabet burde have været bekendt med, at Associeringsrådet havde fastsat en sats for udligningsafgiften (jf. for så vidt angår indførelse af en udligningsafgift den ovenfor i præmis 220 nævnte Covita-dom, præmis 26 og 27). Det bemærkes endvidere, at en offentliggørelse i EF-Tidende af afgørelse nr. 2/72 og nr. 3/72 principielt må anses for en ufravigelig betingelse for, at de kan få bindende virkning i forhold til deres adressater, da der er tale om retsakter af generel karakter.

288 Det bemærkes endvidere, at selv om det antages, at sagsøgerne havde haft kendskab til, at der var blevet fastsat en sats for udligningsafgiften, ville de ikke ved en simpel gennemlæsning af betingelserne på bagsiden af A.TR.1-attesten blive bekendt med, at de tyrkiske toldmyndigheder havde begået en fejl ved at udstede en sådan attest for de omtvistede varer. Toldmyndighederne kunne nemlig gyldigt have udstede A.TR.1-attesterne uden at opkræve udligningsafgift, såfremt de dele, der var indbygget i de pågældende fjernsyn, havde haft oprindelse i Tyrkiet eller i Fællesskabet, eller ved tredjelandskomponenter, såfremt disse sidste havde været bragt i fri omsætning i Tyrkiet.

289 Det bemærkes endvidere, at for at opdage den fejl, de tyrkiske myndigheder havde begået, var det nødvendigt at have ikke blot et indgående kendskab til de generelle bestemmelser vedrørende præferenceordningen, men ligeledes at vide, at denne ordning ikke var blevet gennemført i Tyrkiet. Importørerne skulle således have været bekendt med, at den tyrkiske toldlovgivning ikke indeholdt bestemmelser om opkrævning af en udligningsafgift, for at vide, at de skulle sikre sig, at tredjelandskomponenter, der var indbygget i fjernsynene, var blevet bragt i fri omsætning i Tyrkiet. Ikke alene tøvede Kommissionen selv — uanset at den er tillagt en tilsyns- og kontrolbeføjelse med hensyn til gennemførelsen af associeringsaftalen og tillægsprotokollen — over 20 år, inden den fastslog, at de tyrkiske myndigheder ikke havde gennemført bestemmelserne om opkrævning af

udligningsafgift, men den havde yderligere brug for mere end fem år samt en kontrolundersøgelse på stedet for at få oplysning om indholdet af de tyrkiske bestemmelser med hensyn til import af tredjelandskomponenter.

- 290 Dette regelsæt var tillige yderst kompliceret. De tyrkiske myndigheder havde dels vedtaget det omhandlede eksportfremmeprogram, dels havde de for så vidt angik visse væsentlige komponenter, bl.a. katoderør, vedtaget en suspensionsordning for importafgifter. Som det imidlertid fremgår af Kommissionens skrivelse af 22. marts 1995, kunne komponenter, der var indført i henhold til en sådan ordning, på visse betingelser anses for bragt i fri omsætning i Tyrkiet i medfør af associeringsaftalen og tillægsprotokollen. Herefter var tilstedeværelse af sådanne dele ikke automatisk ensbetydende med, at der skulle opkræves en udligningsafgift.
- 291 For det tredje må man forkaste Kommissionens argumentation om, at sagsøgerne på grundlag af de relevante bestemmelser burde have næret tvivl med hensyn til A.TR.1-attesternes gyldighed og følgelig burde have søgt oplysning herom hos de tyrkiske producenter/eksportører eller have påset, at kontrakterne med disse indeholdt bestemmelse om, at der ved fremstillingen af farvefjernsyn alene måtte anvendes tredjelandskomponenter, der var bragt i fri omsætning i Tyrkiet.
- 292 Som flertallet af sagsøgerne og intervenienter således har gjort gældende, har Kommissionen ikke angivet, på hvilket grundlag sagsøgerne burde have næret tvivl med hensyn til A.TR.1-attesternes gyldighed. Kommissionens ovenfor gengivne argumentation kan imidlertid kun tages til følge, såfremt denne var i stand til at godtgøre, at sagsøgerne havde eller burde have haft kendskab til, at de tyrkiske myndighed ikke havde gennemført bestemmelser om opkrævning af udligningsafgift.
- 293 Som det fremgår af det allerede anførte, blev Kommissionen selv først opmærksom på den manglende gennemførelse efter mere end 20 år.

- 294 Selv om Kommissionen endvidere flere gange har hentydet til den pris, som importørerne havde betalt for de tyrkiske farvefjernsyn, har den ikke påvist, at prisniveauet burde have vakt tvivl hos importørerne med hensyn til, om betingelserne for indrømmelse af en præferenceordning var opfyldt.
- 295 Det bemærkes i denne forbindelse, at Kommissionen i november 1992 indledte en antidumpingundersøgelse vedrørende farvefjernsyn med oprindelse i Tyrkiet. Som det imidlertid fremgår af Kommissionens forordning (EF) nr. 2376/94 af 27. september 1994 om indførelse af en midlertidig antidumpingtold på importen af farvefjernsynsmodtagere med oprindelse i Malaysia, Den Kinesiske Folkerepublik, Republikken Korea, Singapore og Thailand (EFT L 255, s. 50), har undersøgelsen ikke medført, at der pålægges told på import af apparater med oprindelse i Tyrkiet, mens der er blevet pålagt farvefjernsyn med oprindelse i de øvrige nævnte lande en sådan afgift.
- 296 Ligeledes må man forkaste Kommissionens argument om, at den omstændighed, at de tyrkiske toldmyndigheder i medfør af artikel 9 i afgørelse nr. 5/72 kunne kræve, at indførselsangivelsen suppleres med en erklæring fra importøren, hvoraf det fremgår, at varerne opfylder betingelserne for anvendelse af bestemmelserne i tillægsprotokollen, nødvendigvis indebærer, at sagsøgerne havde pligt til at informere sig om oprindelse og toldstatus for så vidt angik komponenterne i farvefjernsynene. Det er således kun i tvivlstilfælde, at importørerne burde have søgt oplysninger herom. Som det fremgår af det ovenfor anførte, har Kommissionen ikke begrundet, hvorfor sagsøgerne burde have næret tvivl. Visse sagsøgere har endvidere påpeget, at oprindelse og toldstatus for komponenter, der indgår i fjernsynene, er en erhvervshemmelse for producenterne, således at disse ville have nægtet at afgive sådanne oplysninger, hvilket Kommissionen ikke har bestridt.
- 297 Det bemærkes for det fjerde, at samtlige sagsøgere i retsmødet understregede, at de havde indgået deres købsaftaler og gennemført de omtvistede indførsler i

overensstemmelse med almindelig handelsbrug. Det påhvilede følgelig Kommissionen at bevise, at de havde gjort sig skyldig i åbenlys forsømmelse (jf. den ovenfor i præmis 87 nævnte dom i sagen Eyckeler & Malt mod Kommissionen, præmis 159).

- 298 Kommissionen har imidlertid end ikke forsøgt at føre et sådant bevis. Som svar på et spørgsmål fra Retten på dette punkt under den mundtlige forhandling har den blot gentaget de i de anfægtede beslutninger indeholdte påstande om, at sagsøgerne ikke havde udvist den fornødne agtpågivenhed, idet de ikke søgte oplysninger hos eksportørerne om, hvorvidt tredjelandskomponenterne var blevet bragt i fri omsætning i Tyrkiet.
- 299 Endelig skal der tages stilling til et argument, som Kommissionen har hentet fra den ovenfor i præmis 207 nævnte Pascoal & Filhos-dom. Kommissionen henviser til, at Domstolen i dommens præmis 59 fastslog, at Fællesskabet for det første ikke bør bære de skadelige følger af ukorrekt adfærd hos importørernes leverandører, for det andet, at importøren kan anlægge erstatningssag mod den, der har forfalsket certifikatet, og for det tredje, at en påpasselig erhvervsdrivende, der kender de gældende regler, samtidig med, at han vurderer, hvilket udbytte en handel med præferenceberettigede varer kan indbringe, må kunne bedømme, hvilke risici der findes på det pågældende marked, og indkalkulere dem som normale ulemper i forbindelse med handelen.
- 300 Denne dom kan imidlertid ikke finde anvendelse i en sag som den foreliggende, hvor uregelmæssigheder har påvirket indførsler af varer i henhold til en toldpræferenceordning som følge af, at parterne i en associeringsaftale har begået grove forsømmelser. I et sådant tilfælde kan det således ikke kræves af en agtpågivende importør, at han afbøder undladelser, som skyldes aftaleparterne, når der ikke foreligger klare og præcise oplysninger fra de nationale myndigheder eller fællesskabsinstitutionerne vedrørende arten af de uregelmæssigheder, der påvirker aftalens gennemførelse.

301 På grundlag af det således anførte bemærker Retten, at Kommissionen har foretaget et urigtigt skøn, da den i de anfægtede beslutninger fastslog, at sagsøgerne havde gjort sig skyldige i åbenlyse forsømmelser.

3. Rettens vurdering af, om betingelserne i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 er opfyldt

302 De grove forsømmelser, som de kontraherende parter har begået, har medført, at sagsøgerne befinder sig i en usædvanlig situation i forhold til andre erhvervsdrivende, der udøver samme aktivitet. Forsømmelserne har således utvivlsomt bidraget til de uregelmæssigheder, der førte til, at der blev efteropkrævet told hos sagsøgerne.

303 Under de foreliggende omstændigheder findes sagsøgerne ikke at have begået åbenlyse forsømmelser eller urigtigheder.

304 Det følger heraf, at Kommissionen foretog et åbenbart urigtigt skøn, da den i de anfægtede beslutninger fastslog, at betingelserne for toldfritagelse i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79, henholdsvis i artikel 239 i toldkodeksen, ikke var opfyldt. Dette anbringende er således begrundet.

305 I betragtning af, at det med føje er gjort gældende, at der er sket tilsidesættelse af retten til kontradiktion og af henholdsvis artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 og artikel 239 i toldkodeksen, skal de anfægtede beslutninger annulleres, uden at det er fornødent at tage stilling til de øvrige anbringender, som sagsøgerne har gjort gældende under sagen.

Sagens omkostninger

- 306 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Kommissionen har tabt sagen og bør derfor pålægges at betale sagens omkostninger i overensstemmelse med sagsøgenes påstande.
- 307 Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, Den Franske Republik og Forbundsrepublikken Tyskland bærer som intervenienter i henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 4, første afsnit, deres egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RET TEN (Tredje Afdeling)

- 1) Beslutning REM 14/96, REM 15/96, REM 16/96, REM 17/96, REM 18/96, REM 19/96 og REM 20/96 af 19. februar 1997, og REM 21/96 af 25. marts 1997 rettet til Forbundsrepublikken Tyskland vedrørende fritagelse for importtold annulleres.

- 2) Beslutning REC 7/96, REC 8/96 og REC 9/96 af 24. april 1997 rettet til Den Franske Republik vedrørende ansøgninger om undladelse af at foretage efteropkrævning af og om fritagelse for importtold annulleres.

- 3) Beslutning REM 26/96 og REM 27/96 af 5. juni 1997 rettet til Kongeriget Nederlandene vedrørende fritagelse for importtold annulleres.

- 4) Beslutning REC 3/98 af 26. marts 1999 rettet til Kongeriget Belgien vedrørende en ansøgning om undladelse af at foretage efteropkrævning af og om fritagelse for importtold annulleres.

- 5) Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

- 6) Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, Den Franske Republik og Forbundsrepublikken Tyskland, bærer deres egne omkostninger.

Lenaerts

Azizi

Jaeger

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 10. maj 2001.

H. Jung

J. Azizi

Justitssekretær

Afdelingsformand

II - 1441

Indhold

Retlig baggrund	II-1351
I — Bestemmelser vedrørende opkrævning af udligningsafgift	II-1351
A — Associeringsaftalen EØF-Tyrkiet	II-1351
B — Tillægsprotokollens artikel 3, stk. 1	II-1353
C — De tyrkiske myndigheders gennemførelse af bestemmelserne om opkrævning af udligningsafgift	II-1356
1. Tiden indtil vedtagelsen af dekretet i januar 1994	II-1356
a) Eksportstøtteprogrammet	II-1356
b) Dekreter vedtaget af den tyrkiske regering i juni 1992	II-1357
2. Dekret vedtaget af den tyrkiske regering i januar 1994	II-1358
II — Bestemmelserne vedrørende fritagelse for og undladelse af at opkræve told	II-1359
A — Materielle bestemmelser om fritagelse for og undladelse af at opkræve told	II-1359
1. Bestemmelser, der finder anvendelse på de omtvistede indførsler	II-1359
2. Forskellen mellem fritagelse og undladelse af efteropkrævning	II-1360
3. Betingelser for toldfritagelse	II-1360
4. Betingelserne for at undlade at efteropkræve told	II-1362
B — Formelle bestemmelser vedrørende toldfritagelse og undladelse af at efteropkræve told	II-1363
1. Formelle bestemmelser, der finder anvendelse på de omtvistede importere	II-1363
2. Proceduren for toldfritagelse	II-1364
3. Proceduren for at undlade at efteropkræve told	II-1365
Sagens faktiske omstændigheder	II-1367
I — Generelt	II-1367
II — Særlige omstændigheder	II-1369
A — Særlige omstændigheder vedrørende de tyske sager (T-186/97, T-187/97, T-190/97, T-191/97, T-192/97, T-210/97, T-211/97 og T-293/97)	II-1369
1. Krav om efteropkrævning fra de tyske myndigheder	II-1369
2. Ansøgninger om fritagelse og/eller undladelse af efteropkrævning indgivet til de tyske myndigheder af de tyske sagsøgere	II-1370
3. Ansøgninger om fritagelse indgivet til Kommissionen af de tyske myndigheder	II-1370
B — Særlige omstændigheder vedrørende de franske sager (sagerne T-216/97, T-217/97 og T-218/97)	II-1372
1. Krav om efteropkrævning fra de franske myndigheder	II-1372
2. De franske myndigheders gennemgang af ansøgningerne fra de franske sagsøgere om fritagelse og undladelse af efteropkrævning	II-1373
3. Ansøgninger om undladelse af efteropkrævning og om fritagelse indgivet til Kommissionen af de franske myndigheder	II-1373
C — Særlige omstændigheder i de nederlandske sager (sagerne T-279/97 og T-280/97)	II-1374
1. Krav om efteropkrævning fra de nederlandske myndigheder	II-1374
2. Ansøgninger om fritagelse indgivet til de nederlandske myndigheder af de nederlandske sagsøgere	II-1375
3. Ansøgninger om fritagelse indgivet til Kommissionen af de nederlandske myndigheder	II-1375
D — Særlige omstændigheder vedrørende den belgiske sag (sag T-147/99)	II-1377
1. Krav om efteropkrævning fremsendt af de belgiske myndigheder	II-1377
2. Ansøgning fra Miller til de belgiske myndigheder om at undlade efteropkrævning	II-1377
3. Ansøgninger om undladelse af efteropkrævning og om fritagelse indgivet til Kommissionen af de belgiske myndigheder	II-1378
III — Begrundelsen for de anfægtede beslutninger	II-1380
Retsforhandlinger	II-1382
Parternes påstande	II-1384
Realiteten	II-1392
I — Anbringendet om tilsidesættelse af kontradiktionsprincippet under den administrative procedure	II-1392
A — Gennemgangen af dette anbringende under de foreliggende sager	II-1392
1. Parternes argumentation	II-1392
2. Rettens bemærkninger	II-1393
B — Anbringendet om, at retten til kontradiktion er blevet tilsidesat for så vidt angår sagsøgerne i sag T-186/97, T-187/97, T-190/97, T-191/97, T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97, T-217/97, T-218/97, T-279/97, T-280/97 og T-293/97	II-1394
1. Parternes anbringender	II-1394
2. Rettens bemærkninger	II-1397
C — Tilsidesættelse af retten til kontradiktion i sag T-147/99	II-1402
1. Miller's argumentation	II-1402
2. Kommissionens argumenter	II-1404
3. Rettens bemærkninger	II-1405
II — Anbringendet om, at artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 blev tilsidesat, idet Kommissionen i de anfægtede beslutninger fastslog, at der ikke var grundlag for toldfritagelse	II-1409
A — Parternes argumentation	II-1409
B — Rettens bemærkninger	II-1416
1. Indledende betragtninger	II-1416
a) Rækkevidden af artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79	II-1416
b) Kommissionens skønsmargin med hensyn til, om betingelserne i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 er opfyldt	II-1417
2. Spørgsmålet, om betingelserne i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 er opfyldt	II-1419
a) Spørgsmålet, om der foreligger særlige forhold	II-1419
De tyrkiske myndigheders forsømmelser	II-1422
Forsømmelser, der kan tilskrives Kommissionen	II-1427
Passiviteten fra Associeringsrådets side	II-1432
b) Åbenlys forsømmelse eller urigtigheder foreligger ikke	II-1432
3. Rettens vurdering af, om betingelserne i artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 1430/79 er opfyldt	II-1439
Sagens omkostninger	II-1440